

Janhit Education Society's

**Govindrao Warjekar Arts & Commerce College,
Nagbhid, Dist. Chandrapur (Maharashtra)-441205**

(Affiliated to Gondwana University Gadchiroli)

NAAC Accredited B⁺⁺ (Third Cycle)

NAAC

Self Study Report

(Fourth Cycle)
2018-19 To 2022-23

CRITERION- I

CURRICULAR ASPECTS

Metrics No : **1.3.2**

Metric Name : Project Work / Field Work Undertaken by
Students

www.gwcollegenagbhid.ac.in

princ_gwcn@rediffmail.com

7774932732,9970406183

1.3.2 Project Work / Field Work Undertaken by Students

Additional Information

Content

S.N	Evidence	Page No.
	2022-23	
1	University Notification	1
2	Project Syllabus Geography	2
3	Project Syllabus Commerce	3-4
4	Project Certificate Commerce	5-11
5	Project Certificate Sociology	12-20
6	Lifelong Learning & Extension Services	21-27
	2021-22	
7	University Notification	28
8	Project Syllabus Geography	29
9	Project Syllabus Commerce	30-31
10	Project Certificate Sociology	32-35
11	Project Certificate Commerce	36-37
12	Lifelong Learning & Extension Services	38-42
13	Project Survey Report Geography	43-53
	2020-21	
14	University Notification	54
15	Project Syllabus Geography	55
16	Project Syllabus Commerce	56-57
17	Project Certificate Commerce	58-73
18	Project Certificate Sociology	74-93
19	Lifelong Learning & Extension Services	94-95
	2019-20	
20	University Notification	96
21	Project Syllabus Geography	97
22	Project Syllabus Commerce	98-99
23	Project Certificate Commerce	100-104

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

महाराष्ट्र शासन अधिसूचना क्रमांक २००७/(३२२/०७) विशि-४ महाराष्ट्र अधिनियम, १९९४ (१९९४ चा महा. ३५) या कलम ३ च्या पोटकलम (२) अन्वये दिनांक २७ सप्टेंबर, २०११ रोजी स्थापीत राज्य विद्यापीठ (विद्या विभाग)

एम.आय.डी.सी. रोडकॉम्प्लेक्सगडचिरोली- ४४२६०५ फोन:०७१३२ - २१६५५४, २२३१०४, २२३३२३
जा.क्र./गोविग/विद्या/२७१/२०१९ दिनांक: २१/०८/२०१९

अधिसूचना

गोंडवाना विद्यापीठाशी संलग्नित महाविद्यालयांना कळविण्यात येते की, बी.ए. भाग III सेमिस्टर V व VI करिता **Generic (Inter-disciplinary) Elective course (GEC)** या अंतर्गत **Generic Research Methodology** या विषयाचा समावेश करण्यात आलेला आहे. विद्यापीठाच्या अभ्यादेश क्र. ११९ ऑफ २०१७ नुसार बी.ए. भाग III सेमिस्टर VI करिता **Project** देण्याचे ठरविण्यात आले. सदर विषयाचा अभ्यासक्रम व परिक्षा पध्दती सोबत संलग्नित केलेली आहे. कृपया संबंधित महाविद्यालयांनी नोंद घेवून कार्यवाही करावी.

(दिपक जुनघरे)

उपकुलसचिव

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

प्रतिलिपी:-

- १) मा. कुलगुरुंचे कार्यालय, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.
- २) मा.प्र-कुलगुरु कार्यालय, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.
- ३) मा.कुलसचिव कार्यालय गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.
- ४) मा.संचालक परिक्षा व मुल्यामापन मंडळ, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.
- ५) सहाय्यक कुलसचिव, गोपनीय विभाग, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली
- ६) पि.जी.टी.डी.विभाग, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली
- ७) मा.सर्व प्राचार्य संलग्नीत महाविद्यालय, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

Co-Ordinator
IQAC
G. W. College
Nagbhid

Principal
Govindrao Warjekar
Arts & Com. College
NAGBHID-441205

PRACTICAL**SEMESTER-VI****Unit - I :**

Introduction to modern techniques (on theoretical base): Remote sensing as a tool for data generation and mapping, GIS and Computer.

Unit - II :

Leveling – use of Dumpy level in the field problem on leveling:-

- a) Preparation of field Book (Collimation and Rise & Fall Methods)
- b) Drawing of Profile.

Unit - III :

Meaning and Computation of correlation coefficient by Pearson's and Spearman's method (Atleast two exercise of each)

Unit - IV: Field work and Field Report

A Short field study – a saclo-economic survey of a small village.

Unit - V : Viva-voce & Practical Record.**Plan of Marks of Practical Examination:**

Unit I : Introduction to Modern Techniques (Any Two) two marks each marks 4

- a) Computer
- b) Remote Sensing
- c) GIS

Unit II: Problem of leveling.

- a. Calculation of Reduced level 3 marks
- b. Drawing of Profile 2

Co-Ordinator
 IQAC
 G. W. College
 Nagbhid

Principal
 Govindrao Warjekar
 Arts & Com. College
 NAGBHID-441205

B.COM.III (VI SEMISTER)
Human Resource Development
(Lobor Law)

Theory - 40 Marks
Internal Assessment - 10 Marks

UNIT - I **10**

Sources of Laws, The Constitution of India & Labour Laws, Definition(Article 12), Laws inconsistent with or in derogation of the fundamental rights(Article 13), Equality before law(Article 14),Prohibition of discrimination on grounds of religion, race, caste, sex or place of birth, languages, region (Article 15 & 21), Equality of opportunity in matters of public employment Reservation Policy (Article 16), Right to Form Unions & Closure (Article 19) Protection of life and personal liberty (Article 21), Education for Children (Article 21 A), Prohibition of traffic in human beings and forced labour (Article 23),

UNIT - II **10**

The Contract Labour (Regulation & Abolition) Act, 1970 (CLRA) provisions:Introduction, Objectives & Applicability of the Act, Essential ingredients of Contract Labour (Regulation & Abolition) Act, 1970, Determination of "Appropriate Govt." under the Act, Registration of Establishment and who is/ would be a Principal Employer, License by Contractor, Granting certificate of registration, Circumstances in which application for registration may be rejected, Responsibility & Liability of Principal Employer in respect to wages, welfare etc.

UNIT - III **10**

Factories Act, 1948.Maternity Benefit Act, 1961.Payment of Bonus Act, 1965.Bombay Shops and Establishment Act, 1948.

UNIT - IV **10**

The Apprentices Act, 1961.Minimum Wages Act, 1948Payment of Wages Act, 1936 Equal Remuneration Act, 1976

BOOKS RECOMMENDED

1. A. M. Shaikh – Human Resource Development and Management S.Chand & Co.)
2. Dr. T. N. Bhagoliwal- Economics of Labour & Industrial Relations (Sahityabhawan Agra.)
3. Gupta - The Employees State Insurance Act.
4. Gupta - The Industrial Employment (Standing Order) Act,1946.
5. Malhotra- The Industrial Disputes Act, 1947.
6. Srivastava- Trade Union Act.
7. Malhotra L. C. - The Payment of Bonus Act.

Co-Ordinator
IQAC
G. W. College
Nagbhid

Principal
Jovindrao Warjekar
Arts & Com. College
NAGBHID-441205

Guidelines for Project

Instruction:

Towards the end of the Sixth semester of study, a student will be examined in the Course “Project Work”.

- Project Work may be done individually or in groups (Maximum 5 students) in case of bigger projects. However if project is done in groups, each student must be given a responsibility for a distinct module and care should be taken to monitor the progress of individual student.
- The Project Work should be done using the tools covered in B.Com
- The Project Work should be of such a nature that it could prove useful or be relevant from the System-oriented/Application/commercial / management angle.
- The project work will carry 50 marks.
- The external viva-voce examination for Project Work would be held as per the Examination Time Table of the second year of study, by a panel of one external and one Internal examiner.
- Head/Co-ordinator of Computer Dept. must reject any project title which was already carried out in any computer course in the college. He must maintain a Record that lists the projects along with other detail (like Guide, Session, and Number of students working on project etc) that was carried out so far and must be shown to external examiner at the time of examination.

Types of Project

As majority of the students are expected to work out a project in some industry/research and development laboratories/educational institutions/software export companies, it is suggested that the project is to be chosen which should have some direct relevance in day-to-day activities of the candidates in his/her institution. The Applications Areas of project – Financial / Marketing / Database Management System/ Relational Database Management System / E-Commerce / Internet / Manufacturing / web Designing /Hardware and Software interaction based etc.

Project Proposal (Synopsis)

The project proposal should be prepared in consultation with the guide. The Project Guide May alter the sequence as given below depending upon the nature of project.

Guide : The project guide must be a person having minimum Qualification M.C.M / M.Sc. (Computer Science) / MCA. The project proposal should clearly state the objectives and environment of the proposed project to be undertaken. It should have full details in the following form:

- Title of the Project
- Objectives and Hypothesis of the Project
- Project Category (DBMS/RDBMS/OOPS/Web Designing/Internet etc.)
- Tools/Platform, Languages to be used
-

Project Report Formulation.

Co-Ordinator
IQAC
G. W. College
Nagbhid

Principal
Jovindrao Wajekar
Arts & Com. College
NAGBHID-441205

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली,
अंतर्गत बी.कॉम तृतीय वर्षाकारिता

प्रकल्प सादर

गोविंदराव वारजुकर कला वाणिज्य महाविद्यालय,
नागभीड जि. चंद्रपूर

● मंशोधनाचा विषय ●

" नागभीड तालुक्यातील पंचायत समिती अंतर्गत
राबविण्यात येणाऱ्या कृषीयोजनांचा अभ्यास "

★ सादरकर्ते ★

कु. अमिषा नीलकंठ शेंडे
अमित तानाजी सोनवाणे
कु. आचल भोजराज गजभे
आदित्य रवींद्र गोडेकर
कु. ऐश्वर्या प्रमोद गुरणूले
अनिकेत मधुकर हांडेकर

■ मार्गदर्शक तथा वाणिज्य विभाग प्रमुख ■

प्रा. डॉ. विजय ए. बनकर

M.Com, M.Phil, Ph.D

गो. वा. महाविद्यालय नागभीड, जि. चंद्रपूर

■ प्राचार्य ■

डॉ. संजय सिंग

M.Sc, M.A (Eng), Ph.D

गो. वा. महाविद्यालय नागभीड, जि. चंद्रपूर

सत्र - २०२२-२०२३

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली, अंतर्गत
बी.कॉम तृतीय वर्षाकरिता प्रकल्प अहवाल

गोविंदराव वारजुकर कला वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड जि. चंद्रपूर

❖ प्रमाणपत्र ❖

प्रमाणित करण्यात येते की कु. अमिषा नीलकंठ शेंडे, अमित तानाजी सोनवाणे, कु. आचल भोजराज गजभे, आदित्य रवींद्र गेडेकर, कु. ऐश्वर्या प्रमोद गुरणूले, अनिकेत मधुकर हांडेकर हे गोविंदराव वा कला वाणिज्य महाविद्यालय नागभिड जि. चंद्रपूर येथील विद्यार्थी असून यांनी बी.कॉम तृतीय वर्ष सत्र २०२२-२३ या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पूर्ततेकरिता त्यांच्या संशोधनाचा विषय "नागभीड तालुक्यातील पंचायत समिती अंतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या कृषी योजनांचा अभ्यास" हा लघुशोध प्रबंध प्रा. डॉ. विजय बनकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली केलेला असून हा लघुशोध प्रबंध गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली या विद्यापीठास सादर करण्यात येत आहे.

स्थळ :- नागभिड

दिनांक :- 6/5/2023

वाणिज्य विभाग प्रमुख

गोविंदराव वा कला वाणिज्य महाविद्यालय,
नागभिड जि. चंद्रपूर

प्राचार्य
गोविंदराव वारजुकर

गोविंदराव कला वाणिज्य महाविद्यालय,
नागभिड जि. चंद्रपूर

GONDWANA UNIVERSITY GADCHIROLI
"COMMERCE EXAMINATION"

SUMMER 2022-23

GOVINDRAO WARJUKAR COLLEGE, NAGBHID

(B.COM III YEAR)

NAME OF STUDENT

SIGNATURE

KU. AMISHA NILKANTH SHENDE

Ashende

AMIT TANANJI SONWANE

Amit Sonwane

KU.ACHAL BHOJRAJ GAJBHE

A. B. Gajbhe

ADITYA RAVINDRA GEDEKAR

Aditya Gedeekar

KU. AISHWARYA PRAMOD GURNULE

Ashenule

ANIKET MADHUKAR HANDEKAR

A.M. Handekar

INTERNAL EXAMINOR

EXTERNAL EXAMINOR

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली अंतर्गत
बि. कॉम. तृतीय वर्षाकरिता प्रकल्प अहवाल
**गोविंदराव वारजुकर कला, वाणिज्य
महाविद्यालय नागभीड, जि. चंद्रपूर**

संशोधनाचा विषय

**“नागभीड तालुक्यातील मासेमारी करणाऱ्या व्यावसायिकांचे
आर्थिक आणि सामाजिक स्थितीचे अध्ययन”**

-: सादरकर्ते:-

१. सौरभ महेंद्र भुजाडे
२. समीर रामेश्वर बावनकर
३. संकेत पुंडलिक बोरकर
४. सतीश संजय भरडकर
५. श्रुती शंकर मेश्राम
६. सोनाली नामदेव कोसे
७. स्नेहा गोपाल मस्के

-: मार्गदर्शक:-

प्रा. डॉ. विजय बनकर

(M. Com. M.Phil. Ph.D.)

वाणिज्य विभाग

-: प्राचार्य:-

प्रा. डॉ. संजय सिंग

(M. Sc. Phy., M.A. Eng., Ph.D.)

गो. वा. कला, वाणिज्य महाविद्यालय नागभीड

गोविंदराव वारजुकर कला, वाणिज्य महाविद्यालय

नागभीड, जि. चंद्रपूर

सत्र- २०२२-२०२३

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली अंतर्गत
बि. कॉम. तृतीय वर्षाकरिता प्रकल्प अहवाल
गोविंदराव वारजुकर कला, वाणिज्य
महाविद्यालय नागभीड, जि. चंद्रपूर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते कि, सौरभ महेंद्र भुजाडे, समीर रामेश्वर बावनकर, संकेत पुंडलिक बोरकर, सतीश संजय भरडकर, श्रुती शंकर मेश्राम, सोनाली नामदेव कोसे, स्नेहा गोपाल मस्के हे गोविंदराव वारजुकर कला, वाणिज्य महाविद्यालय नागभीड, जि. चंद्रपूर येथील विद्यार्थी असून यांनी बि. कॉम. तृतीय वर्ष, सत्र २०२२-२३ या अभ्यासक्रमाच्या अंशिक पूर्ततेकरिता त्यांच्या संशोधनाचा विषय “नागभीड तालुक्यातील मासेमारी करणाऱ्या व्यावसायिकांचे आर्थिक आणि सामाजिक स्थितीचे अध्ययन” हा लघुशोध प्रबंध प्रा. डॉ. विजय बनकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केला असून तयार केलेला लघुशोध प्रबंध गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली या विद्यापीठास सादर करण्यात येत आहे.

स्थळ- नागभीड

दिनांक- ३०-४-२०२३

वाणिज्य शाखा प्रमुख
गो. वा. कला, वाणिज्य
महाविद्यालय नागभीड जि. चंद्रपूर

प्राचार्य
गोविंदराव वारजुकर
गो. वा. कला, वाणिज्य
महाविद्यालय नागभीड जि. चंद्रपूर

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली अंतर्गत
बि. कॉम .तृतीय वर्षाकरिता प्रकल्प अहवाल
गोविंदराव वारजुकर कला, वाणिज्य
महाविद्यालय नागभीड, जि. चंद्रपूर

प्रतिज्ञापत्र

गोंडवाना विद्यापिठ गडचिरोली द्वारा सन २०२२-२०२३ या शैक्षणिक सत्रामध्ये बि .कॉम या संशोधनाची आंशिक पूर्तता म्हणून .“**नागभीड तालुक्यातील मासेमारी करणाऱ्या व्यावसायिकांचे आर्थिक आणि सामाजिक स्थितीचे अध्ययन**” या विषयावर आम्ही आमच्या संशोधन कार्याची रूपरेषा सादर करीत आहोत.

प्रा. डॉ. विजय बनकर यांच्या मार्गदर्शनाखाली पूर्ण करण्यात येत आहे. हा प्रकल्प अथवा प्रबंधातील कोणताही भाग भारतातील किंवा भारताबाहेरील कुठल्याही विद्यापीठाला कोणतीही पदवी प्राप्त करण्यासाठी सादर केलेला नाही.

स्थळ - नागभीड

दिनांक - ३०-४-२०२३

सादरकर्ते :- बि .कॉम .तृतीय वर्ष

१. सौरभ महेंद्र भुजाडे
२. समीर रामेश्वर बावनकर
३. संकेत पुंडलिक बोरकर
४. सतीश संजय भरडकर
५. श्रुती शंकर मेश्राम
६. सोनाली नामदेव कोसे
७. स्नेहा गोपाल मस्के

GONDWANA UNIVERSITY GADCHIROLI
Commerce Examination

Summer: 2022-23

Name of Students
(B. Com.3rd Year)

Signature

१. सौरभ महेंद्र भुजाडे

Saurabh

२. समीर रामेश्वर बावनकर

SM

३. संकेत पुंडलिक बोरकर

S. P. Borkar

४. सतीश संजय भरडकर

S. S. Bhaerikar

५. श्रुती शंकर मेश्राम

S. S. Meshram

६. सोनाली नामदेव कोसे

S. Kose

७. स्नेहा गोपाल मस्के

S. Mske

Internal Examiner

External Examiner

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोलीच्या कला पदवी (बी.ए.)
सहाय्या सत्रातील संशोधन अभ्यासक्रमाचा लघुशोध प्रबंध

लघुशोध प्रबंध

संशोधनाचा विषय

“नागभीड तालुक्यातील आदिवासी (माना) समाजाचे सामाजिक अध्ययन”

—: संशोधनकर्ते :—

निता पांडव

दिव्यानी देवाळे

वैष्णवी गायधने

कल्याणी माटे

काजल नन्नावरे

वैष्णवी सोनटक्के

बी.ए. तृतीय वर्ष, सेमिस्टर VI

— मार्गदर्शक —

प्रा. डॉ. विनय नागवणराव कोराने

M.A., M.ed., Ph.D

गो. वा. महाविद्यालय,

नागभीड, जि. चंद्रपूर

शैक्षणिक सत्र : २०२२-२०२३

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली

कला पदवी (बी.ए.) परिक्षा सेम VI

उन्हाळी परिक्षा २०२२-२०२३

सादरकर्ते

(बी. ए. तृतीय वर्ष)

१. निता पांडव
२. दिव्यानी देवाळे
३. वैष्णवी गायधने
४. कल्याणी माटे
५. काजल नन्नावरे
६. वैष्णवी सोनटक्के

सही

Apandav

Devale

Vaishnavi

K. Mate

Kannavare

Sontakke

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, निता पांडव, दिव्यानी देवाळे, वैष्णवी गायधने, कल्याणी माटे, काजल नन्नावरे, वैष्णवी सोनटक्के. हे गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय, नागभीड येथील बी. ए. (कला) अंतिम वर्ष – सेम VI पदवी अभ्यासक्रमाचे नियमित विद्यार्थी असून त्यांनी बी. ए. तृतीय (कला) २०२२-२३ या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पूर्ततेकरीता “नागभीड तालुक्यातील आदिवासी (माना) समाजाचे सामाजिक अध्ययन” या विषयावर लघुशोध प्रबंध प्रा. डॉ. विनय एन. कोराने सर यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केले असून तयार केलेला लघुशोध प्रबंध गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली येथे सादर करण्यात येत आहे.

स्थळ :- नागभीड

दिनांक :- 27-04-23

: मार्गदर्शक :

प्रा. डॉ. विनय नारायणराव कोराने सर

समाजशास्त्र विभागप्रमुख

गो. वा. महाविद्यालय, नागभीड.

ता. नागभीड, जि. चंद्रपूर

: प्राचार्य :

प्रा. डॉ. संजय सिंग

गो. वा. महाविद्यालय, नागभीड.

ता. नागभीड, जि. चंद्रपूर

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोलीच्या कला पदवी (बी.ए.)
सहाय्या सत्रातील संशोधन अभ्यासक्रमाचा लघुशोध प्रबंध

लघुशोध प्रबंध

संशोधनाचा विषय

“नागभीड तालुक्यातील ढिवर समाजाचे सामाजिक अध्ययन”

—:संशोधनकर्ते:—

शाहीन अंसारी

प्राची बगडे

अश्विनी ईवनाते

सानिया शेख

निकीता गुरपूडे

सरीता भंडारवार

सौरभ मडावी

बी.ए. तृतीय वर्ष, सेमिस्टर VI

— मार्गदर्शक —

प्रा. डॉ. विनय नारायणराव कोराने

एम.ए.,एम. एड., पीएच. डी.

—प्राचार्य —

प्रा. डॉ. संजय सिंग

गो. वा. महाविद्यालय,

नागभीड

— अभ्यासकेंद्र —

गो. वा. महाविद्यालय, नागभीड

ता. नागभीड, जि. चंद्रपूर

शैक्षणिक सत्र : २०२२-२०२३

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली

कला पदवी (बी.ए.) परिक्षा

उन्हाळी परिक्षा २०२२-२०२३

सादरकर्ते

(बी. ए. तृतीय वर्ष)

१. शाहीन अंसारी

२. प्राची बगडे

३. अश्विनी इवनाते

४. सानिया शेख

५. निकीता गुरपूडे

६. सरीता भंडारवार

७. सौरभ मडावी

सही

Shani

Bagde

Athe

Mushtak

Nurpude

Shandekar

Sodavi

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, शाहीन अंसारी, प्राची बगडे, अश्विनी ईवनाते, सानिया शेख, निकीता गुरपूडे, सरीता भंडारवार, सौरभ मडावी हे गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय, नागभीड येथील बी. ए. (कला) अंतिम वर्ष - सेम VI पदवी अभ्यासक्रमाचे नियमित विद्यार्थी असून त्यांनी बी. ए. तृतीय (कला) २०२२-२३ या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पूर्ततेकरीता "नागभीड तालुक्यातील ढिवर समाजाचे सामाजिक अध्ययन" या विषयावर लघुशोध प्रबंध प्रा. डॉ. विनय एन. कोराने सर यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केले असून तयार केलेला लघुशोध प्रबंध गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली येथे सादर करण्यात येत आहे.

स्थळ :- नागभीड

दिनांक :- २७-०८-२३

Vinay Karame

- मार्गदर्शक -

प्रा. डॉ. विनय नारायणराव कोराने सर

समाजशास्त्र विभागप्रमुख

गो. वा. महाविद्यालय, नागभीड.

ता. नागभीड, जि. चंद्रपूर

Sanjay Singh

॥ - प्राचार्य -

प्रा. डॉ. संजय सिंग

गो. वा. महाविद्यालय, नागभीड,

ता. नागभीड, जि. चंद्रपूर.

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोलीच्या कला पदवी (बी.ए.)
सहाव्या सत्रातील संशोधन अभ्यासक्रमाचा लघुशोध प्रबंध

लघुशोध प्रबंध

संशोधनाचा विषय

“नागभीड तालुक्यातील कुंभार समाजाचे सामाजिक अध्ययन”

—: संशोधनकर्ते :—

ओमकारेश्वर मेश्राम

मोनाली पडोळे

रविना गुरुपुडे

ममता गावतुरे

गायत्री अलबनकर

तनुताई मसराम

बी.ए. तृतीय वर्ष, सेमिस्टर VI

—: मार्गदर्शक :—

प्रा. डॉ. विनय नारायणराव कोराने

एम.ए., एम. एड., पीएच. डी.

—: प्राचार्य :—

प्रा. डॉ. संजय सिंग

गो. वा. महाविद्यालय,

नागभीड

— अभ्यासकेंद्र —

गो. वा. महाविद्यालय, नागभीड

ता. नागभीड, जि. चंद्रपूर

शैक्षणिक सत्र : २०२२-२०२३

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली

कला पदवी (बी.ए.) परीक्षा

उन्हाळी परीक्षा २०२२-२०२३

सादरकर्ते

(बी.ए. तृतीय वर्ष)

१. ओमकारेश्वर मेश्राम
२. मोनाली पडोळे
३. रविना गुरपुडे
४. ममता गावतुरे
५. गायत्री अलबनकर
६. तनुताई मसराम

सही

O.T. Meshram

M. P. P. P.

R.S. Gurpude

M.R. Gaware

G. J. Alankar

[Signature]

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, ओमकारेश्वर मेश्राम, तनुताई मसराम, मोनाली पडोळे, रविना गुरपुडे, ममता गावतुरे, गायत्री अलबनकर, हे गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय, नागभीड येथील बी.ए. (कला) अंतिम वर्ष-सेम VI पदवी अभ्यासक्रमाचे नियमित विद्यार्थी असून त्यांनी बी.ए. तृतीय (कला) २०२२-२३ या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पूर्ततेकरीता 'नागभीड तालुक्यातील कुंभार समाजाचे सामाजिक अध्ययन' या विषयावर लघुशोध प्रबंध प्रा. डॉ. विनय एन. कोराने सर यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केले असून तयार केलेला लघुशोध प्रबंध गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली येथे सादर करण्यात येत आहे.

स्थळ :- नागभीड

दिनांक :- 27-04-23

-: मार्गदर्शक :-

प्रा. डॉ. विनय नारायनराव कोराने सर

समाजशास्त्र विभागप्रमुख

गो. वा. महाविद्यालय, नागभीड.

ता. नागभीड, जि. चंद्रपूर

-: प्राचार्य :-

प्रा. डॉ. संजय सिंग

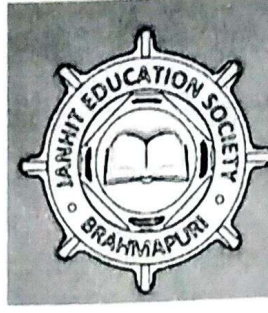
गो. वा. महाविद्यालय, नागभीड

ता. नागभीड, जि. चंद्रपूर

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली

गोविंदराव वारजुकर कला-वाणिज्य महाविद्यालय

नागभीड, जि. चंद्रपूर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते कि, कुमार/कुमारी संकेत सुनिष नंदुरकर
वर्ग B.Com I..... या विद्यार्थ्याने/विद्यार्थिनीने गोंडवाना विद्यापीठाच्या
आजीवन अध्ययन व विस्तार सेवा विभागांतर्गत उपक्रमात लोकसंख्या
शिक्षण मंडळ या उपक्रमात सत्र २०२२ - २०२३ मध्ये राबविण्यात आलेल्या
कार्यक्रमात सक्रिय सहभाग घेतल्याबद्दल व माहिती संकलन प्रकल्प कार्य
पूर्ण केल्याबद्दल हे प्रमाणपत्र देण्यात येत आहे.

Nishra

प्रकल्प अधिकारी
प्रा. डॉ. निकिता मिश्रा

[Signature]
प्राचार्य

गोविंदराव वारजुकर
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड-४४५२०५
डॉ. संजय सिंग

अनुक्रमणिका

विषय: शासकीय नेतृत्व

अ.क्र.	वृत्तपत्राचे कात्रण	वृत्तपत्राचे नाव	पृष्ठ क्रमांक
१)	निधी नाही तर कार्यसंकट्यावर बहिष्कार	लोकमत	१
२)	ठापूना कायमचंय डोंगरवर पाठवू !	लोकमत	२
३)	कोर्टाचा वंडखोराना दिव्यासा आठी फडवावी सांची रात्री	लोकमत	३
४)	वंडखोर आमदार कामाख्या देवीच्या चरणी	लोकमत	४
५)	वंडखोरान्या गळ्यात पडू शकते	लोकमत	५
६)	मंत्रालयातील पीरा, पीरास ह्यासायसे	लोकमत	६
७)	शिंदे सरकारचा लवकर होणार मंत्रिमंडळ विस्तार	लोकमत	७
८)	शेतकऱ्यांच्या मागण्या दोन वर्षांत पूर्ण करणार : पवार	लोकमत	८
९)	फडवावीस सांची सतानाव्यात रात्री	लोकमत	९
१०)	द्विप कोणाचा ? अख्यस्त कोणा ?	लोकमत	१०
११)	चरित्र सांचा आत्मा चरफडत असेल !	लोकमत	११

अनुक्रमणिका

विषय: छाहीरात

अ.क्र.	वृत्तपत्राचे कात्रण	वृत्तपत्राचे नाव	पृष्ठ क्रमांक
1)	आई मंत्रा डॉक्स	व्योक्रमत	1
2)	पेट सफा चूर्ण	व्योक्रमत	2
3)	आमुय गोळ	व्योक्रमत	3
4)	हवाबाठा हरडे	व्योक्रमत	4
5)	रूप मंत्रा फेसवॉस	व्योक्रमत	5
6)	हेमपुष्पा टॉनिक	व्योक्रमत	6
7)	रिच क्रेम	व्योक्रमत	7
8)	केश किंव	व्योक्रमत	8
9)	सच्यी सहेल्यी टॉनिक	व्योक्रमत	9
10)	आय मंत्रा डॉक्स	व्योक्रमत	10

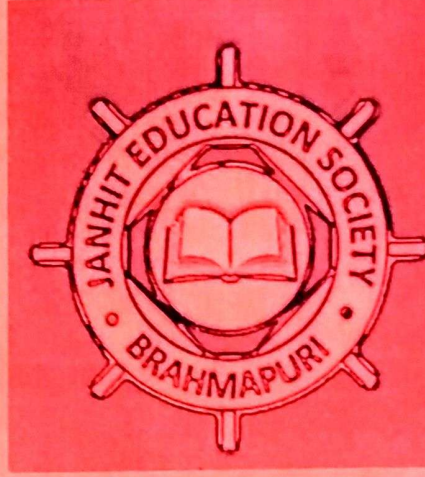

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली

गोविंदराव वारजुकर कला-वाणिज्य महाविद्यालय

नागभीड, जि. चंद्रपूर

आजीवन अध्ययन व विस्तार सेवा विभाग

लोकसंख्या शिक्षण मंडळ

नाव:- सारंग रविकेश सोबरागडे

विषय:- क्रिडा / जाहिरात

सत्र २०२२ -२०२३

- मार्गदर्शक -

प्रा. डॉ. निकिता मिश्रा

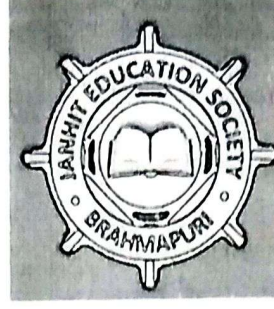
प्रकल्प अधिकारी

लोकसंख्या शिक्षण मंडळ

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली

गोविंदराव वारजुकर कला-वाणिज्य महाविद्यालय

नागभीड, जि. चंद्रपूर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते कि, कुमार/कुमारी शारंग शिंदे खोबरागाडे
वर्ग B.Com.(I) या विद्यार्थ्याने/विद्यार्थिनीने गोंडवाना विद्यापीठाच्या
आजीवन अध्ययन व विस्तार सेवा विभागांतर्गत उपक्रमात लोकसंख्या
शिक्षण मंडळ या उपक्रमात सत्र २०२२ - २०२३ मध्ये राबविण्यात आलेल्या
कार्यक्रमात सक्रिय सहभाग घेतल्याबद्दल व माहिती संकलन प्रकल्प कार्य
पूर्ण केल्याबद्दल हे प्रमाणपत्र देण्यात येत आहे.

Nishra

प्रकल्प अधिकारी
प्रा. डॉ. निकिता मिश्रा

Shri

प्राचार्य
गोविंदराव वारजुकर
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड - ४४९३०५
डॉ. सजय सिंग

अनुक्रमणिका

विषय : _____

अ.क्र.	वृत्तपत्राचे कात्रण	वृत्तपत्राचे नाव	पृष्ठ क्रमांक
1)	~~सर्वी~~ हिंडा *		
1)	हल्ली दिवाळी डॅरिया	लोडपत्र	1
2)	वेस्ट इंडिजच्या मुख्य फेरिच्या बिरा विय	लोडपत्र	2
3)	नेपाळींच्या सभ्या कुमरा विजय	लोडपत्र	3
4)	डॉम लेव्हेमा वरुमा जमासभा स्वीडन	लोडपत्र	4
5)	वारत पाश्चिमांत साभ्या 'पाहुण' जाणार	लोडपत्र	5
6)	विश्वविगतेच्या 100 दिवसी आठवळ	लोडपत्र	6
7)	इंग्लंड - अकाली आभे साभ्या	लोडपत्र	7
8)	भारतापेक्षा पक्क्या जावले अर्थीक	लोडपत्र	8
	* जाहिरात *		
1)	सर्वी सभ्या (आभे)	लोडपत्र	9
2)	गॅसिड (हॅड वॉश)	लोडपत्र	10
3)	शॉट रेक (कुमरा)	लोडपत्र	11
4)	आत्मपित वरुड कुमरा आभे साभ्या	लोडपत्र	12
5)	बॅथनाथ (कुमरा वीरुड)	लोडपत्र	13

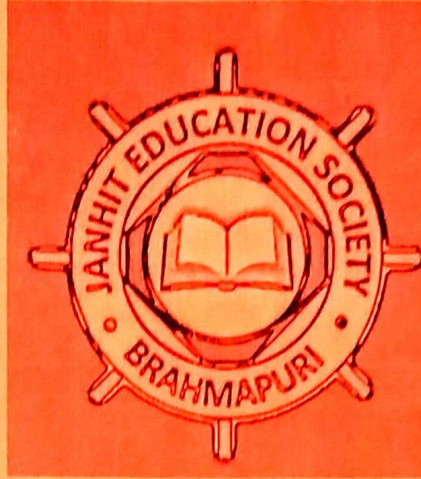

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली

गोविंदराव वारजुकर कला-वाणिज्य महाविद्यालय

नागभीड, जि. चंद्रपूर

आजीवन अध्ययन व विस्तार सेवा विभाग

लोकसंख्या शिक्षण मंडळ

नाव:- सधेत सुनित्य नंदुरकर

विषय:- शायकीय नेतृत्व आठो पाहिरान

सत्र २०२१-२०२३

- मार्गदर्शक -

प्रा. डॉ. निकिता मिश्रा

प्रकल्प अधिकारी

लोकसंख्या शिक्षण मंडळ

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

महाराष्ट्र शासन अधिसूचना क्रमांक २००७/(३२२/०७) विशि-४ महाराष्ट्र अधिनियम, १९९४ (१९९४ चा महा. ३५) या कलम ३ च्या पोटकलम (२) अन्वये दिनांक २७ सप्टेंबर, २०११ रोजी स्थापीत राज्य विद्यापीठ (विद्या विभाग)

एम.आय.डी.सी. रोडकॉम्प्लेक्सगडचिरोली- ४४२६०५ फोन:०७१३२ - २१६५५४, २२३१०४,२२३३२३
जा.क्र./गोविग/विद्या/२७१/२०१९ दिनांक: २१/०८/२०१९

अधिसूचना

गोंडवाना विद्यापीठाशी संलग्नित महाविद्यालयांना कळविण्यात येते की, बी.ए. भाग III सेमिस्टर V व VI करिता **Generic (Inter-disciplinary) Elective course (GEC)** या अंतर्गत **Generic Research Methodology** या विषयाचा समावेश करण्यात आलेला आहे. विद्यापीठाच्या अभ्यादेश क्र. ११९ ऑफ २०१७ नुसार बी.ए. भाग III सेमिस्टर VI करिता **Project** देण्याचे ठरविण्यात आले. सदर विषयाचा अभ्यासक्रम व परिक्षा पध्दती सोबत संलग्नित केलेली आहे. कृपया संबंधित महाविद्यालयांनी नोंद घेवून कार्यवाही करावी.

(दिपक जुनघरे)

उपकुलसचिव

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

प्रतिलिपी:-

- १) मा. कुलगुरुंचे कार्यालय, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.
- २) मा.प्र-कुलगुरु कार्यालय, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.
- ३) मा.कुलसचिव कार्यालय गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.
- ४) मा.संचालक परिक्षा व मुल्यामापन मंडळ, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.
- ५) सहाय्यक कुलसचिव, गोपनीय विभाग, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली
- ६) पि.जी.टी.डी.विभाग, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली
- ७) मा.सर्व प्राचार्य संलग्नीत महाविद्यालय, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

Co-Ordinator
IQAC
G. W. College
Nagbhid

Principal
Govindrao Warjekar
Arts & Com. College
NAGBHID-441205

PRACTICAL**SEMESTER-VI****Unit - I :**

Introduction to modern techniques (on theoretical base): Remote sensing as a tool for data generation and mapping, GIS and Computer.

Unit - II :

Leveling – use of Dumpy level in the field problem on leveling:-

- a) Preparation of field Book (Collimation and Rise & Fall Methods)
- b) Drawing of Profile.

Unit - III :

Meaning and Computation of correlation coefficient by Pearson's and Spearman's method (Atleast two exercise of each)

Unit - IV: Field work and Field Report

A Short field study – a saclo-economic survey of a small village.

Unit - V : Viva-voce & Practical Record.**Plan of Marks of Practical Examination:**

Unit I : Introduction to Modern Techniques (Any Two) two marks each marks 4

- a) Computer
- b) Remote Sensing
- c) GIS

Unit II: Problem of leveling.

- a. Calculation of Reduced level 3 marks
- b. Drawing of Profile 2

Co-Ordinator
 IQAC
 G. W. College
 Nagbhid

Principal
 Govindrao Warjekar
 Arts & Com. College
 NAGBHID-441205

B.COM.III (VI SEMISTER)
Human Resource Development
(Lobor Law)

Theory - 40 Marks
Internal Assessment - 10 Marks

UNIT - I **10**

Sources of Laws, The Constitution of India & Labour Laws, Definition(Article 12), Laws inconsistent with or in derogation of the fundamental rights(Article 13), Equality before law(Article 14),Prohibition of discrimination on grounds of religion, race, caste, sex or place of birth, languages, region (Article 15 & 21), Equality of opportunity in matters of public employment Reservation Policy (Article 16), Right to Form Unions & Closure (Article 19) Protection of life and personal liberty (Article 21), Education for Children (Article 21 A), Prohibition of traffic in human beings and forced labour (Article 23),

UNIT - II **10**

The Contract Labour (Regulation & Abolition) Act, 1970 (CLRA) provisions:Introduction, Objectives & Applicability of the Act, Essential ingredients of Contract Labour (Regulation & Abolition) Act, 1970, Determination of "Appropriate Govt." under the Act, Registration of Establishment and who is/ would be a Principal Employer, License by Contractor, Granting certificate of registration, Circumstances in which application for registration may be rejected, Responsibility & Liability of Principal Employer in respect to wages, welfare etc.

UNIT - III **10**

Factories Act, 1948.Maternity Benefit Act, 1961.Payment of Bonus Act, 1965.Bombay Shops and Establishment Act, 1948.

UNIT - IV **10**

The Apprentices Act, 1961.Minimum Wages Act, 1948Payment of Wages Act, 1936 Equal Remuneration Act, 1976

BOOKS RECOMMENDED

1. A. M. Shaikh – Human Resource Development and Management S.Chand & Co.)
2. Dr. T. N. Bhagoliwal- Economics of Labour & Industrial Relations (Sahityabhawan Agra.)
3. Gupta - The Employees State Insurance Act.
4. Gupta - The Industrial Employment (Standing Order) Act,1946.
5. Malhotra- The Industrial Disputes Act, 1947.
6. Srivastava- Trade Union Act.
7. Malhotra L. C. - The Payment of Bonus Act.

Co-Ordinator
IQAC
G. W. College
Nagbhid

Principal
Jovindrao Warjekar
Arts & Com. College
NAGBHID-441205

Guidelines for Project

Instruction:

Towards the end of the Sixth semester of study, a student will be examined in the Course “Project Work”.

- Project Work may be done individually or in groups (Maximum 5 students) in case of bigger projects. However if project is done in groups, each student must be given a responsibility for a distinct module and care should be taken to monitor the progress of individual student.
- The Project Work should be done using the tools covered in B.Com
- The Project Work should be of such a nature that it could prove useful or be relevant from the System-oriented/Application/commercial / management angle.
- The project work will carry 50 marks.
- The external viva-voce examination for Project Work would be held as per the Examination Time Table of the second year of study, by a panel of one external and one Internal examiner.
- Head/Co-ordinator of Computer Dept. must reject any project title which was already carried out in any computer course in the college. He must maintain a Record that lists the projects along with other detail (like Guide, Session, and Number of students working on project etc) that was carried out so far and must be shown to external examiner at the time of examination.

Types of Project

As majority of the students are expected to work out a project in some industry/research and development laboratories/educational institutions/software export companies, it is suggested that the project is to be chosen which should have some direct relevance in day-to-day activities of the candidates in his/her institution. The Applications Areas of project – Financial / Marketing / Database Management System/ Relational Database Management System / E-Commerce / Internet / Manufacturing / web Designing /Hardware and Software interaction based etc.

Project Proposal (Synopsis)

The project proposal should be prepared in consultation with the guide. The Project Guide May alter the sequence as given below depending upon the nature of project.

Guide : The project guide must be a person having minimum Qualification M.C.M / M.Sc. (Computer Science) / MCA. The project proposal should clearly state the objectives and environment of the proposed project to be undertaken. It should have full details in the following form:

- Title of the Project
- Objectives and Hypothesis of the Project
- Project Category (DBMS/RDBMS/OOPS/Web Designing/Internet etc.)
- Tools/Platform, Languages to be used
-

Project Report Formulation.

Co-Ordinator
IQAC
G. W. College
Nagbhid

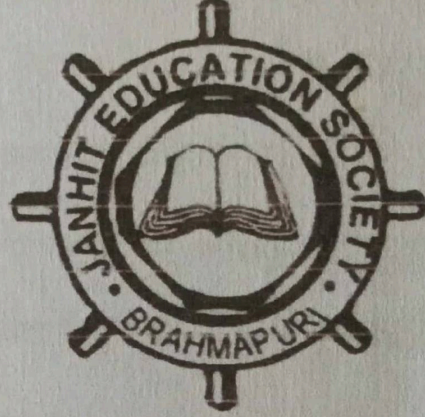

Principal
Jovindrao Wajekar
Arts & Com. College
NAGBHID:441205

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोलीच्या कला पदवी

(बि.ए.) सहाव्या सत्राकरीता संशोधन अभ्यासक्रम

लघुशोध प्रबंध

गोविंदराव वाटजुकर महाविद्यालय नागभीड

-:: संशोधनाचा विषय ::-

"नागभीड तालुक्यातील कुणबी समाजाचे समाजशास्त्रीय अध्ययन"

-:: संशोधक ::-

1) गायत्री सावसाकडे	5) निलेश मंगरे
2) विनाशा कुंभारे	6) संगीता नन्नावरे
3) सुजाता श्रीरामे	7) राणी शेरकुरे
4) प्रतिक पानसे	8) तुषार ठलाल
	9) स्नेहा गजभे

बी.ए. तृतीय वर्ष सेमिस्टर VI

-:: मार्गदर्शक ::-

प्रा. विनय नारायणराव कोराने

M.A., M.Ed., Ph.D

गो.वा. महाविद्यालय, नागभीड

-:: मार्गदर्शक ::-

प्रा. डॉ., संजय सिंग

गो.वा. महाविद्यालय, नागभीड

सत्र : 2021-2022

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोलीच्या कला पदवी (बी.ए.)

सहाय्या सत्रातील संशोधन अभ्यासक्रमाचा

लघु शोध प्रबंध

“नागभीड तालुक्यातील हलबा समाजाचे समाजशास्त्रीय अध्ययन”

- संशोधनकर्ते -

वर्षा महादेव लांजेवार

कोमल राजेंद्र गुळदे

सागर दामोधर नारनवरे

सचिन भैर्या पाटिल

अजित मधुकर मलोडे

स्वप्नील अशोक नारनवरे

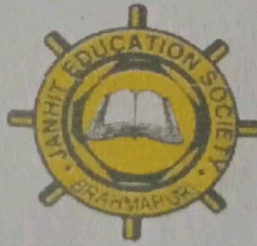
बी. ए. तृतीय वर्ष, सेमिस्टर VI

- मार्गदर्शक -

प्रा. विनय नारायणराव कोराने
एम.ए., एम.एड., पीएच.डी.

- प्राचार्य -

प्रा. डॉ. संजय सिंग
गो. वा. महाविद्यालय,
नागभीड

- अभ्यासकेंद्र -

गो. वा. महाविद्यालय, नागभीड
ता.नागभीड, जि.चंद्रपूर

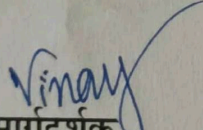
शैक्षणिक सत्र : २०२१-२२

- प्रमाणपत्र -

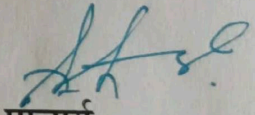
प्रमाणित करण्यात येते की, वर्षा महादेव लांजेवार, कोमल राजेंद्र गुळदे, सागर दामोधर नारनवरे, सचिन भैय्या पाटिल, अजित मधुकर मलोडे, स्वप्नील अशोक नारनवरे हे गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय, नागभीड येथील बी.ए. (कला) अंतिम वर्ष - सेम VI पदवी अभ्यासक्रमाचे नियमित विद्यार्थी असून त्यांनी बी.ए. तृतीय (कला) २०२१-२२ या अभ्यासक्रमाच्या अंशिक पूर्ततेकरीता “नागभीड तालुक्यातील हलबा समाजाचे समाजशास्त्रीय अध्ययन” या विषयावर लघुशोध प्रबंध प्रा.विनय एन. कोराने सर यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केले असून तयार केलेला लघुशोध प्रबंध गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली येथे सादर करण्यात येत आहे.

स्थळ : NAGBHID

दिनांक : 12-05-22

- मार्गदर्शक -

प्रा. विनय नारायणराव कोराने
समाजशास्त्र विभागप्रमुख
गो. वा. महाविद्यालय, नागभीड,
ता.नागभीड, जि.चंद्रपूर

- प्राचार्य -

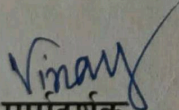
प्रा. डॉ. संजय सिंग
गो. वा. महाविद्यालय, नागभीड,
ता.नागभीड, जि.चंद्रपूर

- प्रमाणपत्र -

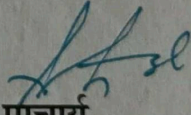
प्रमाणित करण्यात येते की, गायत्री सावसाकडे, स्नेहा गजभे, निलेश मंगरे, प्रतिक पानसे, सुजिता श्रीरामे, तुषार ठलाल, राणी शेरकुरे, विनाशा कुंभारे, संगीता नन्नावरे हे गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय, नागभीड येथील बी.ए. (कला) अंत्य वर्ष - सेम VI पदवी अभ्यासक्रमाचे नियमित विद्यार्थी असून त्यांनी बी.ए. तृतीय (कला) २०२१-२२ या अभ्यासक्रमाच्या अंशिक पूर्ततेकरीता “कुणबी समाजाचे समाजशास्त्रीय अध्ययन” या विषयावर लघुशोध प्रबंध प्रा.विनय एन. कोराने सर यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केले असून तयार केलेला लघुशोध प्रबंध गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली येथे सादर करण्यात येत आहे.

स्थळ :

दिनांक :

- मार्गदर्शक -

प्रा. विनय नारायणराव कोराने
समाजशास्त्र विभागप्रमुख
गो. वा. महाविद्यालय, नागभीड,
ता. नागभीड, जि. चंद्रपूर

- प्राचार्य -

प्रा. डॉ. संजय सिंग
गो. वा. महाविद्यालय, नागभीड,
ता. नागभीड, जि. चंद्रपूर

गोंडवाना विद्यालय गडचिरोली, अंतर्गत

बी. कॉम. तृतीय वर्ष पदवी परिक्षेकरीता

गोविंदराव वारजुकर कला वाणिज्य महाविद्यालय,
नागभीड जि. चंद्रपूर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते कि, १) मिनाक्षी नरेंद्र रामटेके, २) रागिनी इंद्रजित दुधे, ३) प्रणाली भगवान शामकुळे, ४) अंकिता रमेश भानारकर, ५) श्वेता रमेश दडमल, हे गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय, नागभीडचे विद्यार्थी असून यांनी बी. कॉम. तृतीय (वाणिज्य) २०२१-२०२२ या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पूर्ततेकरीता त्यांच्या संशोधनाचा विषय "व्यावसायिक क्षेत्रात ई-कॉमर्सचे महत्त्व व कार्यपध्दतीचे अध्ययन" हा लघुशोध प्रबंधाचा आराखडा प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केला असून तयार केलेला लघुशोध प्रबंधाचा आराखडा गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली या विद्यापीठास सादर करण्यात येत आहे.

मार्गदर्शक

प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार

गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय, नागभीड

वाणिज्य शाखा प्रमुख

गो. वा. महाविद्यालय, नागभीड

प्राचार्य

गो. वा. महाविद्यालय, नागभीड

प्राचार्य

गोविंदराव वारजुकर

कला-वाणिज्य महाविद्यालय

नागभीड-४४१२४६

ठिकाण : नागभीड

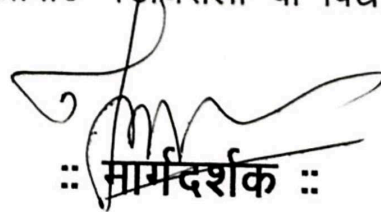
दिनांक : / /2022

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली अंतर्गत
बि.कॉम. पदवी परीक्षेकरिता प्रकल्प सादर
गोविंदराव वारजुकर कला, वाणिज्य महाविद्यालय,
नागभीड, जि. चंद्रपूर

:: प्रमाणपत्र ::

प्रमाणित करण्यात येते की, १) विशाल बंडू घ्यार २) ओमन कवडू झोडे ३) महेश यशवंत लाडे ४) पंकज हरिदास ताडाम ५) कु.याशिमाना राजकुमार मेश्राम ६) कु. तृप्ती संदिप पाकमोडे हे गोविंदराव वारजुकर कला, वाणिज्य महाविद्यालय, नागभीड चे विद्यार्थी असून यांनी बि. कॉम तृतीय (वाणिज्य) २०२१-२०२२ या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पूर्ततेकरिता त्याच्या संशोधनाचा विषय "LIC भारतीय जीवन आयुर्विमा मंडळामधील विविध आयुर्विमा योजनांचा अभ्यास" हा लघुशोध प्रबंध प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार सर यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केले असून तयार केलेल्या लघुशोध प्रबंध गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली या विद्यापिठास सादर करण्यात येत आहे.

:: मार्गदर्शक ::

प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार

वाणिज्य शाखा प्रमुख
गो.वा. महाविद्यालय नागभीड

ठिकाण :- नागभीड

दिनांक :- 31-05
2022

प्राचार्य
गो.वा. महाविद्यालय नागभीड
गोविंदराव वारजुकर
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड-४४९२०६

गोविंदराव वारजुकर कला-वाणिज्य महाविद्यालय

नागभीड - ४४१ २०५ जि. चंद्रपूर

Website: www.gwcollegenagbhid.org

डॉ.एस. आर. सिंग

प्राचार्य

एम. ए. (इंग्रजी), पी.एच.डी

Email: sanjayrsingh2007@rediffmail.com

स्थापना : १९८६

कार्यालय: (०७१७९) २९५४०२

भ्रमणध्वनी : ९४२३७७१२३४

E-mail : princ_gwen@rediffmail.

ACCREDITED BY NAAC WITH 'B++' GRADE (Third Cycle) - CGPA : 2.91

संदर्भ : गो.वा.म.ना./आ.अ./३४०/२२

दिनांक : १०/०९/२०२२

प्रति,

संचालक,

आजीवन अध्ययन व विस्तार सेवा विभाग

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.

विषय : सत्र २०२१-२२ करिता आजीवन अध्ययन व विस्तार सेवा विभाग अंतर्गत राबविण्यात येणाऱ्या उपक्रमात विद्यार्थी प्रवेशाबाबत.

संदर्भ : आपले पत्र क्र. १ GU/ACEES/६३/२०२०

आपले पत्र क्र. २ GU/ACEES/६४/२०२२ दिनांक ०४/०९/२०२२

महोदय,

सविनय विनंत याप्रमाणे आहे की, २०२१-२०२२ या सत्रातील आमच्या महाविद्यालयातील आजीवन अध्ययन व विस्तार सेवा विभागांतर्गत लोकसंख्या शिक्षण मंडळाचा प्रस्ताव व ३९ + २७ (६६) विद्यार्थ्यांच्या नावाची यादी सोबत विद्यार्थ्यांचे नामांकन शुल्क ११७१/- + ८१०/- (६६ X ३० = १९८०/-) पाठविण्यात येत आहे

कृपया स्विकृत करावे, ही विनंती.

धन्यवाद !

आपला विश्वासू,

प्राचार्य

गोविंदराव वारजुकर
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड-४४१२०६.

N. Sahas

१०/११/२२

लिपीक

सहपत्रे :

१. विद्यार्थ्यांची यादी
  २. D.D.No. 756700, 756702
- Dt. 01/01/2022, 10/01/2022

राष्ट्रीय सेवा योजना
उपाना विद्यापीठ, गडचिरोली

गोविंदराव वारजुकर कला आणि वाणिज्य महाविद्यालय नागभीड

लोकसंख्या शिक्षण- माहिती संकलन प्रकल्प वर्ग बी.ए. भाग १

अ.क्र.	विद्यार्थ्यांचे नाव	अ.क्र.	विद्यार्थ्यांचे नाव
१.	लक्ष्मी एस. फुलबांधे	२९	प्रतिक चंदु लांजेवार
२.	प्रीती व्ही. कारूटकर	३०	दिपक प्रभाकर सोनकुसरे
३.	कृपाली के. पांडव	३१	मारूती गोपाल सलामे
४.	ममता व्ही. सलामे	३२	अनिरुध्द विजय ठोरे
५.	भावना पी. खोकले	३३	प्रविण हरिदास बेंदेवार
६.	स्नेहा बी. नन्नावरे	३४	रोहिणी अशोक डबले
७.	स्नेहा जी. फटे	३५	पुजा लक्ष्मण पाल
८.	श्रुती जी. नान्हे	३६	विजया विनोद वाघ
९.	हर्षदा ए. बावनथडे	३७	शितल सुरेश मेश्राम
१०.	अश्विनी आर. नान्हे	३८	तेजस्विनी जगदीश बहादुरे
११.	दामिनी भोयर	३९	वैशाली अशोक खोकले
१२.	शैला शेंडे	४०	रिना आनंदराव रडके
१३.	डिंपल आटमांडे	४१.	तृप्ती रामदास कावळे
१४	गौरी आनंद घरत		
१५	आचल अनिल रडके		
१६	संजना काकाजी रामटेके		
१७	भाग्यश्री तुलाराम घुरपुडे		
१८	सुशिला रघुनाथ वाकुलकर		
१९	स्नेहा गुलाब चनेकार		
२०	साक्षी राजीराम जिवतोडे		
२१	हर्षा दामोदर चुधरी		
२२	ममिता जगन्नाथ अलबनकर		
२३	पल्लवी गोपाळ गळमळे		
२४	पुनम मिरगुजी मांडरे		
२५	भाग्यश्री जगदीश बोरकुटे		
२६	अंजली सुनिल नागदेवते		
२७	शुभम संतोष शिवरकर		
२८	सुरज यादव लोखंडे		

प्राचार्य

गोविंदराव वारजुकर
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड-४४१२०६.

गोविंदराव वारजुकर कला आणि वाणिज्य महाविद्यालय नागभीड
लोकसंख्या शिक्षण— माहिती संकलन प्रकल्प वर्ग बी. कॉम. भाग १

अ.क्र.	विद्यार्थ्यांचे नाव
१	गणेश राजकुमार फटिंग
२.	गणेश मुर्लीधर श्रीरामे
३.	साईनाथ हरिशचंद्र जीगरवार
४.	प्रणय रविंद्र वाकडे
५	प्रदिप हरिदास रोडके
६	निखिल सुरेश खेवले
७	कल्पेश ब्रम्हदेव कामडी
८	सहिल नारायण कुंभरे
९	राहुल गुरुदास समर्थ
१०	लोकेश अशोक कापगते
११	लुकेश भावराव गजपुरे
१२	वैभव भगवान खोकले
१३	प्रतिक्षा नागरीकर
१४	सुजाता श्रावण भोयर
१५	नुशिन हुसेन पठान
१६	पुजा सत्यवान तराळे
१७	वैष्णवी मनोहर मोहजनकर
१८	अश्लेशा अतिक शेख
१९	तानिया सलिम रिझवी
२०	करिश्मा रतीराम ठवरे
२१	गायत्री रमेश शेस्करे
२२	खुशबु पंढरी रडके
२३	वैष्णवी धनराज भोयर
२४	मोनाली केवलराम भाकरे
२५	सानिया अब्दुल पठाण

प्राचार्य

गोविंदराव वारजुकर
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड-४४१२०६.

नाव :- गायत्री रमेश बोरकरे

गीविंदराव वारजुकर कला-

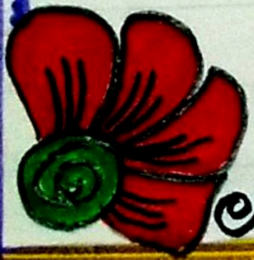
वाविज्य महाविद्यालय नागाभिड

वर्ग :- वॉ. कॉम 1st year

विषय :- क्रिडा जगत आणि

शिक्षण विषयक

2021-22

गोविंदराव वारजुकर कला व वाणिज्य महाविद्यालय, नागभीड जि. चंद्रपूर

प्रकल्प अहवाल

सत्र २०२१-२२

माहिती संकलन आणि समाज विकासात संतांचे योगदान

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, श्री/कु. गायत्री रमेश शेरकुरे

वर्ग बी.कॉम.१ यांनी महाविद्यालयातील आजीवन अध्ययन व विस्तार विभागांतर्गत वरील प्रकल्प अहवालात सहभाग घेतला.

विद्यार्थ्याला/विद्यार्थिनीला उत्तम श्रेणी देऊन प्रमाणित करता येते.

Nishiz

(डॉ. निकीता मिश्रा)

समन्वयक

आजीवन अध्ययन विस्तार सेवा विभाग
गो. वा. महाविद्यालय, नागभीड

[Signature]

(प्राचार्य सिंग)

गोविंदराव वारजुकर
गो. वा. महाविद्यालय, नागभीड
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड-४४१२०६.

गोविंदराव वारजुकर कला व वाणिज्य महाविद्यालय नागभीड

सामाजिक व आर्थिक सर्वेक्षण, मदनपूर

ता. चिमुर, जि. चंद्रपूर

सन २०२१-२०२२

सामाजिक आर्थिक सर्वेक्षण मदनापूर ता. चिमुर्, जि. चंद्रपूर

प्रस्तावना :-

सन २०२१-२२ या सत्रामध्ये सामाजिक व आर्थिक सर्वेक्षणाकरीता मदनापूर बप्फर झोन ताडोबा या गावाची निवड करण्यात आली, हे गांव नागभीडच्या पश्चिमेस ८० कि.मी. अंतरावर आहे. तर चिमुर् तहसिलपासून दक्षिणेस २० कि.मी. अंतरावर आहे. हे गांव चिमुर्-सिंदेवाही राज्य महामार्गावर असून जगप्रसिध्द व्याघ्र प्रकल्प ताडोबा या भागात वसलेले आहे. हे गांव कच्च्या रस्त्यांनी तालुक्यातील चिमुर् व सिंदेवाही या रस्त्यांनी जोडलेले आहे. मदनापूर हे गांव दळणवळणाच्या दृष्टिने योग्य नसून खाजगी वाहनांचा उपयोग करून जाणे-येणे करावे लागते. जंगलानी वेढलेले गांव म्हणून मदनापूरला ओळखले जाते.

भूपृष्ठ रचना :-

पूर्व विदर्भात चंद्रपूर जिल्ह्यात हे गांव असल्याने मध्यमपर्जन्याचा प्रदेश म्हणून हा भाग ओळखल्या जातो. तेथील भूपृष्ठ रचना उंच सखल भागाने निर्माण झाली असल्याने या गावाचा उतार दक्षिणेकडून उत्तरेकडे परसलेला दिसून येतो. येथील जमीन गाळयुक्त असल्याने भूशास्त्रीय दृष्ट्या असे म्हणता येईल की, हे गाव गाळाच्या सभोवतालच्या परिसरात तलावांची संख्या जास्त असल्याने ९०% जमिनीचे क्षेत्र गाळाच्या प्रदेशाचे दिसून येते. या गावात व सभोवताल लहान-मोठे वनस्पतीचे प्रकार मोठ्या स्वरूपाचे दिसून येत आहे.

जल प्रणाली :-

या गावाच्या सभोवताल नदी प्रवाह आढळत नाही तर तलाव असल्याने जल सिंचनाची सोय तलावाच्या माध्यमातून भागविली जात आहे. बहुतांश शेती कोरडवाहू असल्याचे निदर्शनास येत आहे. नळ आणि हातपंप, विहिरी यांच्या माध्यमातून पिण्याच्या पाण्याची गरज पूर्ण केली जाते. या गावात नळाची एकूण संख्या ४२, विहिरींची संख्या ५ असल्याचे सर्वेक्षणाअंती निदर्शनास आले आहे.

भूमी उपयोग :-

या गावातील एकंदर क्षेत्रफळापैकी फक्त १३० एकर जमीन शेती खाली आहे. एकुण शेतीपैकी कोरडवाहू शेती २५ एकर तर ओलीताखालील एकुण शेती १०५ एकर असल्याचे दिसून येत आहे. या गावातील शेतजमीन ताडोबा बप्फर क्षेत्रामध्ये विलिन झाल्याने शेतजमिनीचे प्रमाण कमी आहे. या गावात धान, कापूस, गहू इत्यादी प्रमुख पिके असून हरभरा, तूर, सोयाबीन इत्यादी पिके सुध्दा थोडाफार प्रमाणात घेतली जात असतात. या गावात पिकांचे उत्पादन लक्षात घेतले असता ६०० ते ७०० क्विंटल सर्व पिकांचे उत्पादनी घेतले जाते. १० क्विंटल खाली उत्पादन घेणारे शेतकरी जास्त असून त्यापेक्षा जास्त उत्पादन घेणारे शेतकरी कमी आहेत. एकूणच या गावाचे भूमी उपयोजन शेतीसाठी कमी तर जंगलाखाली जास्त असल्याचे दिसून येते.

लोकसंख्या :-

या गावाची एकुण लोकसंख्या ४११ असून माना, ढिवर, कुणबी, परधान, गोंड, सोनार, खाती इत्यादी जातींची लोकसंख्या समाविष्ट आहे. या गावात सर्वाधिक जातीचे माना प्राबल्य असून त्यांची संख्या ४४ आहे. त्यानंतर ढिवर १७, कुणबी ४, परधान ८, गोंड ३, सोनार २, खाती १ अशा सर्व समावेशक जातीचे लोक गुण्यागोविंदाने राहत आहे, हे सर्व लोक एकत्रपणे सामाजिक व सांस्कृतीक आणि आर्थिक क्रिया पूर्ण करतात.

वयोगटानुसार लोकसंख्या लक्षात घेतली असता खालील प्रमाणे दिसून येते.

लोकसंख्या वयोगट	लोकसंख्या
० ते २०	१०८
२१ ते ३०	८०
३१ ते ४०	५९
४१ ते ६०	८८
६० पेक्षा जास्त	४५

वरील तक्त्यावरून असे निदर्शनास येते की, लहान मुलांची वयोगट असलेले लोकसंख्या सर्वाधिक जास्त आढळून येते. हा गट श्रम करण्यात सक्षम नाही. त्यामुळे इथल्या आर्थिक स्थितीवर याचा परिणाम होतो. ६० पेक्षा जास्त वयोगटात लोकसंख्या कमी आहे पण २१ ते ६० वयोगटात येथील अर्धी लोकसंख्या असल्याने आर्थिकदृष्ट्या सक्षम असल्याने आर्थिक स्तर वाढण्यास मदत होऊ शकते.

घराचे प्रकार व वसाहती :-

मदनापूर हे खेडेगांव असून येथील अधिवासी किंवा वस्ती रेषाकृती केंद्रीय दाट स्वरूपाचे दिसून आले आहे. येथील घराची रचना, आंगण व दोन खोल्यांचे दिसून येत आहे. या गावात सिमेंटची एकूण घरे ३४, कौलारू प्रकारची घरे ३९, झोपडी १० अशा स्वरूपाचे आढळून आल्याने पक्के घर कमी आणि कच्चे घरे जास्त दिसून येत असल्याने या गावाची आर्थिक स्थिती व सामाजिक स्थिती सामान्य असल्याचे दिसून येते तर काहींचे जीवन दारिद्र्य रेषेखाली असल्याचेही दिसून येत आहे. मदनापूर या गावात स्वच्छतेविषयी सर्वेक्षण केले असता ६६ शौचालय व ६५ स्नानगृह हे गावाच्या तुलनेत कमी दिसून येते व यावरून सामाजिक दर्जा फारसा उंचावल्याचे दिसून येत नाही. यावरून सरकारी अनुदान भेटूनही शौचालयाची कमतरता आढळत असल्याने हे गाव अजूनही मागासलेले आहे.

जनावरे :-

या गावात जनावरांची संख्या लक्षात घेतले असता संबंध आर्थिक स्तराशी जोडल्या जात असते. या गावात कोंबड्यांचे प्रमाण जास्त असून बैलांची संख्या कमी आहे. जनावरांची संख्या पुढिलप्रमाणे लक्षात घेता येईल. कोंबड्या १२०, शेळी २०, गाय ४१, म्हशी २१, बैल १८ अशी आहेत. या सर्व पशुधनावरून तेथील आर्थिक दर्जा लक्षात घेता येऊ शकतो. कुक्कूटपालन व शेळी पालन यावरून काही कुटूंबाचे आर्थिक स्रोत बनल्याचे दिसून येते तर गावात गाय व म्हशी यांची संख्या लक्षात घेतल्यास दुग्धो व्यवसाय हा सुध्दा चांगला असल्याचे दिसून येत आहे. परंतू बैलांची संख्या कमी असल्याने शेतीसाठी त्याचा उपयोग बहुतांश ठिकाणी होत नसल्याने या भागातील शेती ट्रॅक्टरच्या माध्यमातून केली जात असल्याचे दिसून येते. या सर्व आकडेवारीवरून या गावाचे आर्थिक स्थिती पशुधनाच्या आधारावर हळूहळू सुधारत असल्याचे दिसून येते. या सर्व आकडेवारीवरून या गावाचे

आर्थिक पशुधनाच्या आधारावर हळूहळू सुधारत असल्याचे दिसून येत आहे. वाहतुकीची साधने या गावात वाहतुकीच्या साधनात प्रमुख साधन म्हणून सायकल आहे. ४० लोकांजवळ सायकल, ४ लोकांकडे बैलगाड्या, १८ लोकांकडे मोटार सायकल, तर गावातील १० लोकांकडे जिप्सी या साधनांचा प्रकार दिसून येतो. जिप्सीचा उपयोग वाहतुकीसाठी कमी असून ताडोबातील पर्यटकांच्य भ्रमंती करण्यासाठी जिप्सीचा उपयोग केला जात असल्याने या गावातील लोक मोटार सायकल व खाजगी वाहतुकीनेच उपयोग करून वाहतुक करतात. या गावाचा संबंध चिमुर् या तालुका स्थळी शहराशी असल्याने ये-जा करण्यासाठी पाहिजेत अशी सरकारी यंत्रणा नाहीत. त्यामुळे यांचा वेळ व पैसा या प्रकारावर जास्त खर्च होत आहे. त्यामुळे आर्थिक दर्जा व सामाजिक दर्जा उंचावण्यात हा घटक परिणाम करतांना दिसून येतो.

भांडवल :-

या गावात बचत गटाच्या कर्ज घेणाऱ्या माध्यमातून कर्ज घेणाऱ्यांची संख्या जास्त असून भांडवल म्हणून बचत गटाकडे बघितले जाते. चिमुर् येथे राष्ट्रीयकृत बँका असूनही येथील लोकांनी सोसायटी आणि बचत गट यांच्याकडून कर्ज घेण्यासाठी संख्या जास्त आहे. बहुतांश लोकांशी शेतीसाठी कर्ज घेतल्याचे दिसून येत आहे. १०,०००/- ते २०,०००/- रूपये पर्यंत कर्ज घेणाऱ्यांची संख्या ९ कुटूंबाची असून ५०,०००/- रूपये पेक्षा जास्त संख्या ५ कुटूंबाची आहे. गावाच्या लोकसंख्येवरून कर्ज घेणाऱ्यांची संख्या कमी आहे. एकुण २१ कुटूंबांनी फक्त कर्ज घेतल्याने हे गाव आर्थिकदृष्ट्या सर्व साधारण असल्याचे दिसून येते.

आरोग्य सुविधा :-

या गावात एक प्राथमिक आरोग्य केंद्र असून इतर खाजगी दवाखान्यांचा अभाव आहे. त्यामुळे सर्व साधारण आजारासाठी गावातीली प्राथमिक केंद्र तर गंभीर आजारासाठी चिमुर् या तालुका स्थळावर अवलंबून रहावे लागते. गावाची लोकसंख्या लक्षात घेतल्यास आरोग्य सुविधा समाधानकारक असल्याचे दिसून येते. या गावात कुपोषित बालक सुदृढ बनविण्यासाठी स्थळी अंगणवाडी व आरोग्य सुविधा सक्षम आहे.

शिक्षण सुविधा :-

या गावात ४४१ लोकसंख्येपैकी २४४ साक्षर, ११३ निरक्षर असल्याचे दिसून येते. साक्षरतेचे प्रमाण जास्त असल्याने शैक्षणिक वातावरण या गावात आंगणवाडी, बालवाडी, एक प्राथमिक शाळा व १ हायस्कूल इत्यादी शैक्षणिक सुविधा असून पुढच्या शिक्षणासाठी चिमुर्, सिंदेवाही किंवा नागभीड या तालुका स्थळी जाऊन शिक्षण घ्यावे लागते. गावातील शैक्षणिक दर्जा चांगला असल्याचे दिसून येते.

निष्कर्ष :-

वरील सर्व विवेचनावरून असे म्हणता येईल की, हे गांव ताडोबा व्याघ्र प्रकल्पाच्या काठाशी असल्याने या गावाचा सामाजिक व आर्थिक दर्जा चांगला असल्याचे दिसून येते. या गावात वाहतुकीच्या सोयी सक्षम करणे तसेच शासनाने स्वच्छतेचा जास्तीत जास्त उपयोग करणे आवश्यक आहे. शासनाने स्वच्छता आणि वाहतुक या घटकावर भर देणे असे एकुण निष्कर्ष प्रती सुचित करण्यात येत आहे.

मदनापूर येथे सामाजिक आर्थिक सर्वेक्षण करतांना

ग्रुप नं. ०१

मदनापूर येथे सामाजिक आर्थिक सर्वेक्षण करतांना

ग्रुप नं. ०२

मदनापूर, येथे सामाजिक आर्थिक सर्वेक्षण करतांना

ग्रुप नं. ०३

मदनापूर येथे सामाजिक आर्थिक सर्वेक्षण करतांना

ग्रुप नं. ०४

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

महाराष्ट्र शासन अधिसूचना क्रमांक २००७/(३२२/०७) विशि-४ महाराष्ट्र अधिनियम, १९९४ (१९९४ चा महा. ३५) या कलम ३ च्या पोटकलम (२) अन्वये दिनांक २७ सप्टेंबर, २०११ रोजी स्थापीत राज्य विद्यापीठ (विद्या विभाग)

एम.आय.डी.सी. रोडकॉम्प्लेक्सगडचिरोली- ४४२६०५ फोन:०७१३२ - २१६५५४, २२३१०४, २२३३२३
जा.क्र./गोविग/विद्या/२७१/२०१९ दिनांक: २१/०८/२०१९

अधिसूचना

गोंडवाना विद्यापीठाशी संलग्नित महाविद्यालयांना कळविण्यात येते की, बी.ए. भाग III सेमिस्टर V व VI करिता **Generic (Inter-disciplinary) Elective course (GEC)** या अंतर्गत **Generic Research Methodology** या विषयाचा समावेश करण्यात आलेला आहे. विद्यापीठाच्या अभ्यादेश क्र. ११९ ऑफ २०१७ नुसार बी.ए. भाग III सेमिस्टर VI करिता **Project** देण्याचे ठरविण्यात आले. सदर विषयाचा अभ्यासक्रम व परिक्षा पध्दती सोबत संलग्नित केलेली आहे. कृपया संबंधित महाविद्यालयांनी नोंद घेवून कार्यवाही करावी.

(दिपक जुनघरे)

उपकुलसचिव

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

प्रतिलिपी:-

- १) मा. कुलगुरुंचे कार्यालय, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.
- २) मा.प्र-कुलगुरु कार्यालय, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.
- ३) मा.कुलसचिव कार्यालय गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.
- ४) मा.संचालक परिक्षा व मुल्यामापन मंडळ, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.
- ५) सहाय्यक कुलसचिव, गोपनीय विभाग, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली
- ६) पि.जी.टी.डी.विभाग, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली
- ७) मा.सर्व प्राचार्य संलग्नीत महाविद्यालय, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

Co-Ordinator
IQAC
G. W. College
Nagbhid

Principal
Govindrao Warjekar
Arts & Com. College
NAGBHID-441205

PRACTICAL**SEMESTER-VI****Unit - I :**

Introduction to modern techniques (on theoretical base): Remote sensing as a tool for data generation and mapping, GIS and Computer.

Unit - II :

Leveling – use of Dumpy level in the field problem on leveling:-

- a) Preparation of field Book (Collimation and Rise & Fall Methods)
- b) Drawing of Profile.

Unit - III :

Meaning and Computation of correlation coefficient by Pearson's and Spearman's method (Atleast two exercise of each)

Unit - IV: Field work and Field Report

A Short field study – a saclo-economic survey of a small village.

Unit - V : Viva-voce & Practical Record.**Plan of Marks of Practical Examination:**

Unit I : Introduction to Modern Techniques (Any Two) two marks each marks 4

- a) Computer
- b) Remote Sensing
- c) GIS

Unit II: Problem of leveling.

- a. Calculation of Reduced level 3 marks
- b. Drawing of Profile 2

Co-Ordinator
 IQAC
 G. W. College
 Nagbhid

Principal
 Govindrao Warjekar
 Arts & Com. College
 NAGBHID-441205

B.COM.III (VI SEMISTER)
Human Resource Development
(Lobor Law)

Theory - 40 Marks
Internal Assessment - 10 Marks

UNIT - I **10**

Sources of Laws, The Constitution of India & Labour Laws, Definition(Article 12), Laws inconsistent with or in derogation of the fundamental rights(Article 13), Equality before law(Article 14),Prohibition of discrimination on grounds of religion, race, caste, sex or place of birth, languages, region (Article 15 & 21), Equality of opportunity in matters of public employment Reservation Policy (Article 16), Right to Form Unions & Closure (Article 19) Protection of life and personal liberty (Article 21), Education for Children (Article 21 A), Prohibition of traffic in human beings and forced labour (Article 23),

UNIT - II **10**

The Contract Labour (Regulation & Abolition) Act, 1970 (CLRA) provisions:Introduction, Objectives & Applicability of the Act, Essential ingredients of Contract Labour (Regulation & Abolition) Act, 1970, Determination of "Appropriate Govt." under the Act, Registration of Establishment and who is/ would be a Principal Employer, License by Contractor, Granting certificate of registration, Circumstances in which application for registration may be rejected, Responsibility & Liability of Principal Employer in respect to wages, welfare etc.

UNIT - III **10**

Factories Act, 1948.Maternity Benefit Act, 1961.Payment of Bonus Act, 1965.Bombay Shops and Establishment Act, 1948.

UNIT - IV **10**

The Apprentices Act, 1961.Minimum Wages Act, 1948Payment of Wages Act, 1936 Equal Remuneration Act, 1976

BOOKS RECOMMENDED

1. A. M. Shaikh – Human Resource Development and Management S.Chand & Co.)
2. Dr. T. N. Bhagoliwal- Economics of Labour & Industrial Relations (Sahityabhawan Agra.)
3. Gupta - The Employees State Insurance Act.
4. Gupta - The Industrial Employment (Standing Order) Act,1946.
5. Malhotra- The Industrial Disputes Act, 1947.
6. Srivastava- Trade Union Act.
7. Malhotra L. C. - The Payment of Bonus Act.

Co-Ordinator
IQAC
G. W. College
Nagbhid

Principal
Jovindrao Warjekar
Arts & Com. College
NAGBHID-441205

Guidelines for Project

Instruction:

Towards the end of the Sixth semester of study, a student will be examined in the Course “Project Work”.

- Project Work may be done individually or in groups (Maximum 5 students) in case of bigger projects. However if project is done in groups, each student must be given a responsibility for a distinct module and care should be taken to monitor the progress of individual student.
- The Project Work should be done using the tools covered in B.Com
- The Project Work should be of such a nature that it could prove useful or be relevant from the System-oriented/Application/commercial / management angle.
- The project work will carry 50 marks.
- The external viva-voce examination for Project Work would be held as per the Examination Time Table of the second year of study, by a panel of one external and one Internal examiner.
- Head/Co-ordinator of Computer Dept. must reject any project title which was already carried out in any computer course in the college. He must maintain a Record that lists the projects along with other detail (like Guide, Session, and Number of students working on project etc) that was carried out so far and must be shown to external examiner at the time of examination.

Types of Project

As majority of the students are expected to work out a project in some industry/research and development laboratories/educational institutions/software export companies, it is suggested that the project is to be chosen which should have some direct relevance in day-to-day activities of the candidates in his/her institution. The Applications Areas of project – Financial / Marketing / Database Management System/ Relational Database Management System / E-Commerce / Internet / Manufacturing / web Designing /Hardware and Software interaction based etc.

Project Proposal (Synopsis)

The project proposal should be prepared in consultation with the guide. The Project Guide May alter the sequence as given below depending upon the nature of project.

Guide : The project guide must be a person having minimum Qualification M.C.M / M.Sc. (Computer Science) / MCA. The project proposal should clearly state the objectives and environment of the proposed project to be undertaken. It should have full details in the following form:

- Title of the Project
- Objectives and Hypothesis of the Project
- Project Category (DBMS/RDBMS/OOPS/Web Designing/Internet etc.)
- Tools/Platform, Languages to be used
-

Project Report Formulation.

Co-Ordinator
IQAC
G. W. College
Nagbhid

Principal
Jovindrao Wajekar
Arts & Com. College
NAGBHID:441205

गोंडवाना विद्यापिठ गडचिरोली

अंतर्गत बि.कॉम. तृतीय वर्ष पदवी परिक्षेकरिता प्रकल्प सादर

गोविंदराव वारजुकर कला वाणिज्य महाविद्यालय नागभीड
जि.चंद्रपूर

:: प्रकल्पाचे नाव ::

“ लोकांसाठी सर्वसाधारण गुंतवणुकीचे स्थान - म्युच्युअल फंड ”

:: सादर कर्ते ::

- १) पुनम रेवनाथ रंगाटी
- २) आचल विलास मेश्राम
- ३) मेघा युवराज गायधने
- ४) रोहित सुधाकर निमगडे
- ५) रितेश रमेश गुरुनुले

:: मार्गदर्शक ::

प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार

(एम.कॉम., एम.फिल., पि.एच.डी., एम.ए.अर्थशास्त्र)

सत्र : २०२० -२०२१

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली अंतर्गत

बी.कॉम पदव्युत्तर परिक्षेकरिता प्रकल्प सादर

गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय, नागभीड, जि.चंद्रपूर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, १) पुनम रेवनाथ रंगारी, २) आचल विलास मेश्राम, ३) मेघा युवराज गायधने, ४) रोहित सुधाकर निमगडे, ५) रितेश रमेश गुरुनुले हे गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय, नागभीड चे विद्यार्थी असून यांनी बि.कॉम तृतीय (वाणिज्य) २०२०-२१ या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पुर्ततेकरिता त्यांच्या संशोधनाचा विषय “ लोकांसाठी सर्वसाधारण गुंतवणुकीचे स्थान - म्युच्युअल फंड ” हा लघुशोध प्रबंधाचा आराखडा प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केला असून तयार केलेला लघुशोध प्रबंधाचा आराखडा गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली या विद्यापीठास सादर करण्यात येत आहे.

ठिकाण : नागभीड

दिनांक : ३१-०७-२०२१

प्राचार्य

गोविंदराव वारजुकर
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड-४४१२०६.

मार्गदर्शक

प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार

गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय, नागभीड

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली

वाणिज्य पदवीसाठी

अंतर्गत बि.कॉम. सहाय्यासत्राकरिता संशोधन अभ्यासक्रमाचा सारांश सादर

गोविंदराव वारजुकट कला, वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड, जि.चंद्रपूर

:: संशोधनाचा विषय ::

“ नागभीड तालुक्यातील बालश्रमिकांच्या आर्थिक व सामाजिक
समस्यांवर अभ्यास ”

:: सादर कर्ते ::

- १) आकाश गरमळे
- २) कुणाल शेंडे
- ३) उर्वशी शेंडे
- ४) शितल गराटे
- ५) अनिता चौधरी

:: मार्गदर्शक ::

प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार

(एम.कॉम., एम.फिल., पि.एच.डी., एम.ए.अर्थशास्त्र)

सत्र : २०२० - २०२१

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली अंतर्गत

बी.कॉम पदव्युत्तर परिक्षेकरिता प्रकल्प सादर

गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय, नागभीड, जि.चंद्रपूर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, १) आकाश गरमळे, २) कुणाल शेंडे, ३) उर्वशी शेंडे, ४) शितल गराटे, ५) अनिता चौधरी हे गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय, नागभीड चे विद्यार्थी असून यांनी बि.कॉम तृतीय (वाणिज्य) २०२०-२१ या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पुर्ततेकरिता त्यांच्या संशोधनाचा विषय “ नागभीड तालुक्यातील बालश्रमिकांचा आर्थिक व सामाजिक समस्यावर अभ्यास ” हा लघुशोध प्रबंधाचा आराखडा प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केला असून तयार केलेला लघुशोध प्रबंधाचा आराखडा गोंडवाना विद्यापीठ , गडचिरोली या विद्यापीठास सादर करण्यात येत आहे.

ठिकाण : नागभीड

दिनांक : 31-06

2021

वाणिज्य प्रमुख

गो.वा.महाविद्यालय,नागभीड

मार्गदर्शक

प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार
गो.वा.महाविद्यालय,नागभीड

प्राचार्य

गोविंदराव वारजुकर
गो.वा.महाविद्यालय,नागभीड
नागभीड-४४१२०६.

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली

अंतर्गत बि.कॉम. तृतीय वर्ष पदवी परीक्षेकरिता प्रकल्प सादर

गोविंदराव वारजुकर कला, वाणिज्य महाविद्यालय नागभीड

जि.चंद्रपूर

:: प्रकल्पाचे नाव ::

" नागभीड तालुक्यातील मध्यवर्ती सहकारी अधिकोषाची कार्यप्रणाली व योगदानाचे
अध्ययन "

:: संशोधन कर्ते ::

- 1) देवेंद्र यशवंत निकुरे
- 2) दिक्षा दयाराम बोरकर
- 3) पुजा उध्दव पेंदाम
- 4) दिपावली कृष्णाजी ठिकरे
- 5) प्रतिक्षा गणपत चनेकर

:: मार्गदर्शक ::

प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार सर

(एम.कॉम, एम.फिल, पी.एच. डी, एम.ए. अर्थशास्त्र)

गो.वा. महाविद्यालय नागभीड

सत्र 2020-21

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली

अंतर्गत वि.कॉम. तृतीय वर्ष पदवी परीक्षेकरिता प्रकल्प सादर

गोविंदराव वारजुकर कला, वाणिज्य महाविद्यालय नागभीड

जि.चंद्रपूर

:: प्रमाणपत्र ::

प्रमाणित करण्यात येते की, १) देतेंद्र यशवंत निकुरे, २) दिक्षा दयाराम बोरकर, ३) पुजा उध्दत पेंदाम, ४) दिपावली कृष्णाजी ठिकरे, ५) प्रतिक्षा गणपत चनेकर, हे गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय, नागभीड चे विद्यार्थी असून यांनी वि.कॉम. तृतीय (वाणिज्य) २०२०-२०२१ या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पूर्ततेकरिता त्यांच्या संशोधनाचा विषय - " नागभीड तालुक्यातील मध्यवर्ती सहकारी अधिकोषाची कार्यप्रणाली व जोगदानाचे अध्ययन" हा लघुशोध प्रबंध प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार सर यांच्या मार्गदर्शनासाठी तयार केला असून तयार केलेला लघुशोध प्रबंध गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली या विद्यापीठास सादर करण्यात येत आहे.

वाणिज्य प्रमुख
गो. वा.महाविद्यालय नागभीड

मार्गदर्शक
प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार

प्राचार्य
गोविंदराव वारजुकर
गो. वा. महाविद्यालय नागभीड
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड

दिनांक : 39-06
2029

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली वाणिज्य पदवी

(बी.कॉम सहाय्या सत्राकरीता संशोधन अभ्यासकमाचा लघुशोध प्रबंध)

गोविंदराव वारजूकर कला व वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड, जि. चंद्रपूर

संशोधनाचा विषय

प्रधानमंत्री “जन-धन” योजनेमुळे सामान्य जनतेच्या आर्थिक
स्थितीवर झालेला परिणाम

सादरकर्ते

- १) अतुल एस. हेमने
- २) अविनाश ए. ब्राम्हणकर
- ३) हिना एस. शेख
- ४) प्राची के. हेमने
- ५) प्राची एम. नवघडे

मार्गदर्शक

श्री. डॉ. जयदेव लांजेवार सर,
एम.कॉम., एम.फिल., पि.एच.डी

सत्र 2020-21

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली अंतर्गत

बि. कॉम पदवी परीक्षेकरिता प्रकल्प सादर

गोविंदराव वारजूकर महाविद्यालय

नागभीड जिल्हा चंद्रपूर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते कि, १) अतुल एस. हेमने २) अविनाश ए. ब्राम्हणकर ३) प्राची के. हेमने ४) हिना एस. शेख ५) प्राची एम. नवघडे हे गोविंदराव वारजूकर महाविद्यालय नागभीड चे विद्यार्थी असून त्यांनी बि. कॉम. तृतीय (वाणिज्य) २०२०-२१ या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पुर्ततेकरीता त्यांच्या संशोधनाचा विषय 'प्रधानमंत्री जन-धन योजनेमूळे सामान्य जनतेच्या आर्थिक स्थितीवर झालेला परिणाम' हा लघुशोध प्रबंध प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार सर यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केले असून तयार केलेल्या लघुशोध प्रबंध गोंडवान विद्यापीठ गडचिरोली या विद्यापिठास सादर करण्यात येत आहे.

मार्गदर्शक

प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार
वाणिज्य शाखा प्रमुख
गो.वा. महाविद्यालय, नागभीड

प्राचार्य

गो.वा. महाविद्यालय, नागभीड
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड-४४१२०६.

ठिकाण : नागभीड

दिनांक : 31-10

2021

गोंडवाना विद्यापिठ गडचिरोली

अंतर्गत बि.कॉम. तृतीय वर्ष पदवी परिक्षेकरिता प्रकल्प सादर

गोविंदराव वारजुकर कला वाणिज्य महाविद्यालय नागभीड
जि.चंद्रपूर

:: प्रकल्पाचे नाव ::

“ नागभीड तालुक्यातील आपतकालीन सेवा १०८ चे आर्थिक
व व्यवस्थापकीय चिकित्सक अध्ययन ”

:: सादर कर्ते ::

- १) डिंपल गंगाधर पाकमोडे
- २) शुभम मनोहर रामटेके
- ३) आचल विलास शिंदमशेटीवार
- ४) मृत्युंजय अशोक शास्त्रकार
- ५) समिक्षा सुनिल नागरे

:: मार्गदर्शक ::

प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार

(एम.कॉम., एम.फिल., पि.एच.डी., एम.ए.अर्थशास्त्र)

सत्र : २०२० - २०२१

गोंडवाना विद्यापिठ गडचिरोली

अंतर्गत बि.कॉम. तृतीय वर्ष पदवी परिक्षेकरिता प्रकल्प सादर

गोविंदराव वारजुकर कला वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड जि.चंद्रपूर

:: प्रमाणपत्र ::

प्रमाणित करण्यात येते की, १) डिंपल गंगाधर पाकमोडे, २) शुभम मनोहर रामटेके, ३) आचल विलास सिद्धमशेट्टीवार, ४) मृत्युंजय अशोक शास्त्रकार, ५) समिक्षा सुनिल नागरे हे गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय, नागभीड चे विद्यार्थी असून यांनी बि. कॉम तृतीय (वाणिज्य) २०२०-२०२१ या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पुर्ततेकरिता त्यांच्या संशोधनाचा विषय “ नागभिड तालुक्यातील आपतकालीन सेवा १०८ चे आर्थिक व व्यवस्थापकीय चिकित्सक अध्ययन ” हा लघुशोध प्रबंध प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार यांच्या मार्गदर्शनासाठी तयार केला असून तयार केलेला लघुशोध प्रबंध गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली या विद्यापीठास सादर करण्यात येत आहे.

वाणिज्य प्रमुख
गो.वा.महाविद्यालय नागभीड

मार्गदर्शक
प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार

प्रधानी
गो.वा.महाविद्यालय, गडचिरोली
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड-४४१२०६.

दिनांक : 39-06
2029

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली अंतर्गत बि.कॉम तृतीय वर्षा करीता सादर
करण्यात येत असलेला प्रकल्प

गोविंदराव वारजूकर कला व वाणिज्य महाविद्यालय नागभीड
जि. चंद्रपूर

* संशोधनाचा विषय *

प्रधानमंत्री पिक विमा योजनेचे चिकित्सक अध्ययन

सादरकर्ते

- १) योगेश प. कन्नाके
- २) रूतुजा प्र. जक्कनवार
- ३) रोहिणी पु. पालकर
- ४) मुकूल से. सावरकर
- ५) पुरुषोत्तम ज. बोरकर

मार्गदर्शक

डॉ. श्री. जयदेव लांजेवार
एम.कॉम., एम.फिल., पि.एच.डी

सत्र २०२०-२१

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली अंतर्गत
बि. कॉम पदवी परीक्षेकरिता प्रकल्प सादर

गोविंदराव वारजूकर महाविद्यालय
नागभीड जिल्हा चंद्रपूर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते कि, १) योगेश प. कन्नाके २) रूतुजा प्र. जवकनवार ३) रोहिणी पु. पालकर ४) मुकूल से. सावरकर ५) पुरुषोत्तम ज. बोरकर हे गोविंदराव वारजूकर महाविद्यालय नागभीड चे विद्यार्थी असून त्यांनी बि. कॉम. तृतीय (वाणिज्य) २०२०-२१ या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पुर्ततेकरीता त्यांच्या संशोधनाचा विषय 'नागभीड तालुक्यातील प्रधानमंत्री पिक विमा योजनेचे चिकीत्सक अध्ययन' हा लघुशोध प्रबंध प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केले असून तयार केलेल्या लघुशोध प्रबंध गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली या विद्यापीठास सादर करण्यात येत आहे.

मार्गदर्शक

प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार
एम.कॉम., एम.फिल., पि.एच.डी
वाणिज्य शाखा प्रमुख
गो.वा. महाविद्यालय, नागभीड

प्राचार्य

गोविंदराव वारजूकर
गो.वा. महाविद्यालय, नागभीड
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड-४४१२०६.

ठिकाण : नागभीड

दिनांक : 31/07/2021

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली वाणिज्य पदवी
(बी.कॉम सहाय्या सत्राकरीता संशोधन अभ्यासक्रमाचा लघुशोध प्रबंध)
गोविंदराव वारजूरकर कला व वाणिज्य महाविद्यालय नागभीड,
जि. चंद्रपूर

संशोधनाचा विषय

“शेतमजुरांचा तुटवडा व त्यांचा शेती व्यवसायावर झालेला अर्थीक परिणाम”

सादरकर्ते

1. फैजान शेख
2. अंकित गोहणे
3. सोहेल शेख
4. रत्नाकर मेश्राम
5. विवेक हांडेकर

मार्गदर्शक

श्री.डॉ.जयदेव लांजेवार सर
एम.काम,एम.फील.पि.एच.डी
गो.वा.महाविद्यालय,नागभीड
सत्र २०२०-२०२१

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली अंतर्गत
बि.कॉम पदव्युत्तर परीक्षेकरिता प्रकल्प सादर
गोविंदराव वारजूरकर महाविद्यालय
नागभीड जि, चंद्रपूर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की फैजान शेख, अंकित गोहणे, सोहेल शेख, रत्नाकर मेश्राम, विवेक हांडेकर हे गोविंदराव वारजूरकर महाविद्यालय नागभीड चे विद्यार्थी असून त्यांनी बी.कॉम तृतीय (वाणिज्य) २०२०-२१ या अभ्यासक्रमाचा आंशिक पूर्ततेकरिता त्यांच्या संशोधनाचा विषय "शेत मजुरांचा तुटवडा व त्यांच्या शेती व्यवसाय झालेला आर्थिक परिणाम" हा लघुशोध प्रबंध प्रा.डॉ.जयदेव लांजेवार सर यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केले असून तयार केलेले लघुशोध प्रबंध गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली या विद्यापीठात सादर करण्यात येत आहे.

मार्गदर्शक.

प्रा.डॉ.जयदेव लांजेवार सर
वाणिज्य शाखाप्रमुख
गो.वा.महाविद्यालय, नागभीड

प्राचार्य

गो.वा.महाविद्यालय, नागभीड
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड-४४१२०६,

ठिकाण :- नागभीड

दिनांक :- ३१-०६-२०२१

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली वाणिज्य पदवी

(बी.कॉम सहाय्या सत्राकरीता संशोधन अभ्यासक्रमाचा लघुशोध प्रबंध)

गोविंदराव वारजूरकर कला व वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड, जि. चंद्रपूर

संशोधनाचा विषय

“महाराष्ट्र शासनाच्या नागभीड तालुक्यात राबविण्यात येणाऱ्या सिंचन विहिरी व शेततळे या योजनेचे अध्ययन”

संशोधक कर्ते

- १) श्रेयश हरीदास बागडे
- २) सूरज संतोष गुरपूडे
- ३) गिरीधर बंडू डहारे
- ४) सौरभ देवानंद गायधने
- ५) मयुरी चंद्रकांत रामटेके

मार्गदर्शक

श्री. डॉ. जयदेव लांजेवार सर,
एम.कॉम., एम.फिल., पि.एच.डी.

सत्र 2020-21

गोंडवाना विद्यापिठ गडचिरोली अंतर्गत

गोंडवाना विद्यापिठ गडचिरोली

वाणिज्य पदवी (बि. कॉम) सहाय्या रागाकरीता संशोधन अभ्यासक्रमाचा लघुशोध प्रबंध

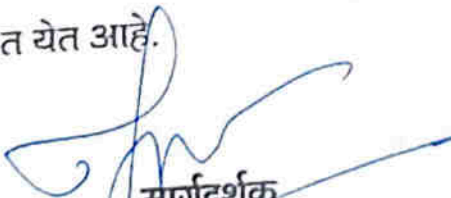
गोविंदराव वारजूरकर महाविद्यालय

नागभीड जिल्हा चंद्रपूर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते कि, १) श्रेयश हरीदास बागडे २) सूरज संतोष गुरपूडे ३) गिरीधर बंडू डहारे ४) सौरभ देवानंद गायधने ५) मयुरी चंद्रकांत रामटेके हे गोविंदराव वारजूरकर महाविद्यालय नागभीड चे विद्यार्थी असून त्यांनी बि. कॉम. तृतीय (वाणिज्य) २०२०-२१ या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पुर्ततेकरीता त्यांच्या संशोधनाचा विषय 'महाराष्ट्र शासनाच्या नागभीड तालुक्यात राबविण्यात येणाऱ्या सिंचन विहिरी व शेततळे या योजनेचे अध्ययन' हा लघुशोध प्रबंध प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार सर यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केले असून तयार केलेल्या लघुशोध प्रबंध गोंडवाना विद्यापिठ गडचिरोली या विद्यापिठास सादर करण्यात येत आहे.

मार्गदर्शक
प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार
वाणिज्य शाखा प्रमुख
गो.वा. महाविद्यालय, नागभीड

प्राचार्य
गोविंदराव वारजूरकर
गो.वा. महाविद्यालय, नागभीड
कोला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड-४४१२०५.

ठिकाण : नागभीड

दिनांक : 31-06
2021

गौडवासा विद्यापीठ, गडचिरोलीच्या कल्या ढदवी

(बि.ए.) गढाल्या ढसाकडिता संशोधन अध्यासक्रमाचा लघुशोध ढबंध

गौविंदराव चारजुकर मढाविढालय ढागढिड

संशोधनाचा विषय

“कोरकु समाजाचे समाजशास्त्रीय अध्ययन”

संशोधक

१) ढायल मनोहर ढाकरे	५) मयुरी योगेश्वर चादिकर
२) ज्ञानेश्वरी जयेंद्र ढोयर	६) शितल ज्ञानेश्वर चादिकर
३) दिशा ऋषीदास ढोरकुटे	७) दामिनी विल्डस चौधरी
४) दैनिक दिवाकर चंदनढावणे	

ढार्गदर्शक

ढ्रा. विढय ढासयणराव कोराने

M.A., M.Ed., Ph.D

गौ.ढा. मढाविढालय ढागढिड

सत्र २०२०-२१

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोलीच्या कला पदवी

(बि.ए.) सहाय्या सत्राकरिता संशोधन अभ्यासक्रमाचा लघुशोध प्रबंध

गोविंदराव वारजुरकर महाविद्यालय नागभिड

संशोधनाचा विषय

“बंजारा समाजाचे समाजशास्त्रीय अध्ययन”

संशोधक

१) घनश्याम दशरथ अजबले	५) अविनाश दुर्योधन बनकर,
२) सोनु जगदिश अलबनकर	६) रामकृष्ण नरेंद्र बनपुरकर,
३) वैष्णवी प्रकाश बनकर	७) स्नेहा शिवशंकर बनपुरकर
४) स्वाती विलास बांबोले	

मार्गदर्शक

प्रा. विनय नारायणराव कोराने

M.A., M.Ed., Ph.D

गो.वा. महाविद्यालय नागभिड

सत्र २०२०-२१

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली अंतर्गत
बि.ए. पदव्युत्तर पंस्थिकरिता प्रकल्प सादर
गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय
नागभिड, जिल्हा चंद्रपुर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, १) घनश्याम दशरथ अजबले, २) सोनु जगदिश अलबनकर, ३) वैष्णवी प्रकाश बनकर, ४) स्वाती विलास बांबोले, ५) अविनाश दुर्योधन बनकर, ६) रामकृष्ण नरेंद्र बनपुरकर, ७) स्नेहा शिवशंकर बनपुरकर हे गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय नागभिडचे विद्यार्थी असून यांनी बी.ए. तृतीय (कला) २०२०-२१ या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पुर्ततेकरिता त्यांच्या संशोधनाचा विषय "बंजारा समाजाने समाजशास्त्रीय अध्ययन" हा लघुशोध प्रबंध प्रा. विनय एन. कोराने सर, यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केले असून तयार केलेल्या लघुशोध प्रबंध गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली या विद्यापीठास सादर करण्यात येत आहे.

मार्गदर्शक

प्रा. विनय नारायणराव कोराने
समाजशास्त्र विभाग प्रमुख

Vinkoane
समाजशास्त्र विभाग प्रमुख

गो.वा. महाविद्यालय नागभिड

प्रमुख
गोविंदराव वारजुकर
गो.वा. महाविद्यालय नागभिड
कला-बाणज्य महाविद्यालय
नागभिड-४४१२०६.

ठिकाण:- नागभिड

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोलीच्या कला पदवी
बि.ए. पदव्युत्तर परिक्षेकरीता प्रकल्प सादर
गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय
नागभिड, जिल्हा चंद्रपुर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, १) पायल मनोहर भाकरे, २) ज्ञानेश्वरी जयेंद्र भोयर, ३) दिक्षा ऋषीदास बोरकुटे, ४) दैनिक दिवाकर चंदनबावणे, ५) मयुरी योगेश्वर चांदेकर, ६) शितल ज्ञानेश्वर चांदेकर, ७) दामीनी विलास चौधरी हे गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय नागभिडचे विद्यार्थी असून यांनी बी.ए. तृतीय (कला) २०२०-२१ या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पुर्ततेकरिता त्यांच्या संशोधनाचा विषय "कोरकु समाजाचे समाजशास्त्रीय अध्ययन" हा लघुशोध प्रबंध प्रा. विनय एन. कोराने सर, यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केले असून तयार केलेल्या लघुशोध प्रबंध गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली या विद्यापीठास सादर करण्यात येत आहे.

मार्गदर्शक

प्रा. विनय नारायणराव कोराने
समाजशास्त्र विभाग कोराने

VN Korane
समाजशास्त्र विभाग

गो.वा. महाविद्यालय नागभिड

[Signature]
प्रधानाचार्य

गो.वा. गोविंदराव वारजुकर
महाविद्यालय नागभिड
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभिड-४४१२०६.

ठिकाण :- नागभिड

गोंडवाना विद्यापिठ गडचिरोली

अंतर्गत बि.कॉम. तृतीय वर्ष पदवी परिक्षेकरिता प्रकल्प सादर

गोविंदराव वारजुकर कला वाणिज्य महाविद्यालय नागभीड
जि.चंद्रपूर

:: प्रकल्पाचे नाव ::

“ लोकांसाठी सर्वसाधारण गुंतवणुकीचे स्थान - म्युच्युअल फंड ”

:: सादर कर्ते ::

- १) पुनम रेवनाथ रंगाटी
- २) आचल विलास मेश्राम
- ३) मेघा युवराज गायधने
- ४) रोहित सुधाकर निमगडे
- ५) रितेश रमेश गुरुनुले

:: मार्गदर्शक ::

प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार

(एम.कॉम., एम.फिल., पि.एच.डी., एम.ए.अर्थशास्त्र)

सत्र : २०२० - २०२१

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली अंतर्गत

बी.कॉम पदव्युत्तर परिक्षेकरिता प्रकल्प सादर

गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय, नागभीड, जि.चंद्रपूर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, १) पुनम रेवनाथ रंगारी, २) आचल विलास मेश्राम, ३) मेघा युवराज गायधने, ४) रोहित सुधाकर निमगडे, ५) रितेश रमेश गुरुनुले हे गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय, नागभीड चे विद्यार्थी असून यांनी बि.कॉम तृतीय (वाणिज्य) २०२०-२१ या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पुर्ततेकरिता त्यांच्या संशोधनाचा विषय “ लोकांसाठी सर्वसाधारण गुंतवणुकीचे स्थान - म्युच्युअल फंड ” हा लघुशोध प्रबंधाचा आराखडा प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केला असून तयार केलेला लघुशोध प्रबंधाचा आराखडा गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली या विद्यापीठास सादर करण्यात येत आहे.

ठिकाण : नागभीड

दिनांक : ३१-०७-२०२१

प्राचार्य

गोविंदराव वारजुकर
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड-४४१२०६.

मार्गदर्शक

प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार

गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय, नागभीड

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली

वाणिज्य पदवीसाठी

अंतर्गत बि.कॉम. सहाय्यासत्राकरिता संशोधन अभ्यासक्रमाचा सारांश सादर

गोविंदराव वारजुकट कला, वाणिज्य महाविद्यालय

नागभीड, जि.चंद्रपूर

:: संशोधनाचा विषय ::

“ नागभीड तालुक्यातील बालश्रमिकांच्या आर्थिक व सामाजिक समस्यांवर अभ्यास ”

:: सादर कर्ते ::

- १) आकाश गरमळे
- २) कुणाल शेंडे
- ३) उर्वशी शेंडे
- ४) शितल गराटे
- ५) अनिता चौधरी

:: मार्गदर्शक ::

प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार

(एम.कॉम., एम.फिल., पि.एच.डी., एम.ए.अर्थशास्त्र)

सत्र : २०२० - २०२१

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली अंतर्गत

बी.कॉम पदव्युत्तर परिक्षेकरिता प्रकल्प सादर

गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय, नागभीड, जि.चंद्रपूर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, १) आकाश गरमळे, २) कुणाल शेंडे, ३) उर्वशी शेंडे, ४) शितल गराटे, ५) अनिता चौधरी हे गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय, नागभीड चे विद्यार्थी असून यांनी बि.कॉम तृतीय (वाणिज्य) २०२०-२१ या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पुर्ततेकरिता त्यांच्या संशोधनाचा विषय “ नागभीड तालुक्यातील बालश्रमिकांचा आर्थिक व सामाजिक समस्यावर अभ्यास ” हा लघुशोध प्रबंधाचा आराखडा प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केला असून तयार केलेला लघुशोध प्रबंधाचा आराखडा गोंडवाना विद्यापीठ , गडचिरोली या विद्यापीठास सादर करण्यात येत आहे.

ठिकाण : नागभीड

दिनांक : 31-06

2021

वाणिज्य प्रमुख

गो.वा.महाविद्यालय,नागभीड

मार्गदर्शक

प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार
गो.वा.महाविद्यालय,नागभीड

प्राचार्य

गोविंदराव वारजुकर
गो.वा.महाविद्यालय,नागभीड
नागभीड-४४१२०६.

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली

अंतर्गत बि.कॉम. तृतीय वर्ष पदवी परीक्षेकरिता प्रकल्प सादर

गोविंदराव वारजुकर कला, वाणिज्य महाविद्यालय नागभीड

जि.चंद्रपूर

:: प्रकल्पाचे नाव ::

" नागभीड तालुक्यातील मध्यवर्ती सहकारी अधिकोषाची कार्यप्रणाली व योगदानाचे
अध्ययन "

:: संशोधन कर्ते ::

- 1) देवेंद्र यशवंत निकुरे
- 2) दिक्षा दयाराम बोरकर
- 3) पुजा उध्दव पेंदाम
- 4) दिपावली कृष्णाजी ठिकरे
- 5) प्रतिक्षा गणपत चनेकर

:: मार्गदर्शक ::

प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार सर

(एम.कॉम, एम.फिल, पी.एच. डी, एम.ए. अर्थशास्त्र)

गो.वा. महाविद्यालय नागभीड

सत्र 2020-21

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली

अंतर्गत वि.कॉम. तृतीय वर्ष पदवी परीक्षेकरिता प्रकल्प सादर

गोविंदराव वारजुकर कला, वाणिज्य महाविद्यालय नागभीड

जि.चंद्रपूर

:: प्रमाणपत्र ::

प्रमाणित करण्यात येते की, १) देवेंद्र यशवंत निकुरे, २) दिक्षा दयाराम बोरकर, ३) पुजा उध्दत पेंदाम, ४) दिपावली कृष्णाजी ठिकरे, ५) प्रतिक्षा गणपत चनेकर, हे गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय, नागभीड येथे विद्यार्थी असून यांनी वि.कॉम. तृतीय (वाणिज्य) २०२०-२०२१ या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पूर्ततेकरिता त्यांच्या संशोधनाचा विषय - " नागभीड तालुक्यातील मध्यवर्ती सहकारी अधिकोषाची कार्यप्रणाली व जोगदानाचे अध्ययन" हा लघुशोध प्रबंध प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार सर यांच्या मार्गदर्शनासाठी तयार केला असून तयार केलेला लघुशोध प्रबंध गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली या विद्यापीठास सादर करण्यात येत आहे.

वाणिज्य प्रमुख
गो. वा.महाविद्यालय नागभीड

मार्गदर्शक
प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार

प्राचार्य
गोविंदराव वारजुकर
गो. वा. महाविद्यालय नागभीड
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड

दिनांक : 39-06
2029

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली वाणिज्य पदवी

(बी.कॉम सहाय्या सत्राकरीता संशोधन अभ्यासकमाचा लघुशोध प्रबंध)

गोविंदराव वारजूकर कला व वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड, जि. चंद्रपूर

संशोधनाचा विषय

प्रधानमंत्री “जन-धन” योजनेमुळे सामान्य जनतेच्या आर्थिक
स्थितीवर झालेला परिणाम

सादरकर्ते

- १) अतुल एस. हेमने
- २) अविनाश ए. ब्राम्हणकर
- ३) हिना एस. शेख
- ४) प्राची के. हेमने
- ५) प्राची एम. नवघडे

मार्गदर्शक

श्री. डॉ. जयदेव लांजेवार सर,
एम.कॉम., एम.फिल., पि.एच.डी

सत्र 2020-21

गोंडवाना विद्यापिठ गडचिरोली अंतर्गत

बि. कॉम पदवी परीक्षेकरिता प्रकल्प सादर

गोविंदराव वारजूकर महाविद्यालय

नागभीड जिल्हा चंद्रपूर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते कि, १) अतुल एस. हेमने २) अविनाश ए. ब्राम्हणकर ३) प्राची के. हेमने ४) हिना एस. शेख ५) प्राची एम. नवघडे हे गोविंदराव वारजूकर महाविद्यालय नागभीड चे विद्यार्थी असून त्यांनी बि. कॉम. तृतीय (वाणिज्य) २०२०-२१ या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पुर्ततेकरीता त्यांच्या संशोधनाचा विषय 'प्रधानमंत्री जन-धन योजनेमूळे सामान्य जनतेच्या आर्थिक स्थितीवर झालेला परिणाम' हा लघुशोध प्रबंध प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार सर यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केले असून तयार केलेल्या लघुशोध प्रबंध गोंडवान विद्यापीठ गडचिरोली या विद्यापिठास सादर करण्यात येत आहे.

मार्गदर्शक

प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार
वाणिज्य शाखा प्रमुख
गो.वा. महाविद्यालय, नागभीड

प्राचार्य

गो.वा. महाविद्यालय, नागभीड
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड-४४१२०६.

ठिकाण : नागभीड

दिनांक : 31-10

2021

गोंडवाना विद्यापिठ गडचिरोली

अंतर्गत बि.कॉम. तृतीय वर्ष पदवी परिक्षेकरिता प्रकल्प सादर

गोविंदराव वारजुकर कला वाणिज्य महाविद्यालय नागभीड
जि.चंद्रपूर

:: प्रकल्पाचे नाव ::

“ नागभीड तालुक्यातील आपतकालीन सेवा १०८ चे आर्थिक
व व्यवस्थापकीय चिकित्सक अध्ययन ”

:: सादर कर्ते ::

- १) डिंपल गंगाधर पाकमोडे
- २) शुभम मनोहर रामटेके
- ३) आचल विलास शिंदमशेटीवार
- ४) मृत्युंजय अशोक शास्त्रकार
- ५) समिक्षा सुनिल नागरे

:: मार्गदर्शक ::

प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार

(एम.कॉम., एम.फिल., पि.एच.डी., एम.ए.अर्थशास्त्र)

सत्र : २०२० - २०२१

गोंडवाना विद्यापिठ गडचिरोली

अंतर्गत बि.कॉम. तृतीय वर्ष पदवी परिक्षेकरिता प्रकल्प सादर

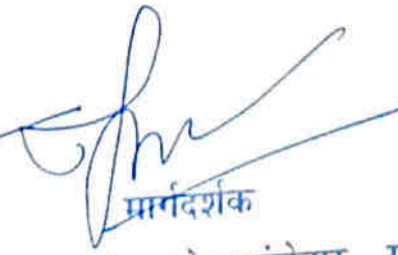
गोविंदराव वारजुकर कला वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड जि.चंद्रपूर

:: प्रमाणपत्र ::

प्रमाणित करण्यात येते की, १) डिंपल गंगाधर पाकमोडे, २) शुभम मनोहर रामटेके, ३) आचल विलास सिद्धमशेट्टीवार, ४) मृत्युंजय अशोक शास्त्रकार, ५) समिक्षा सुनिल नागरे हे गोविंदराव वारजुकर महाविद्यालय, नागभीड चे विद्यार्थी असून यांनी बि. कॉम तृतीय (वाणिज्य) २०२०-२०२१ या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पुर्ततेकरिता त्यांच्या संशोधनाचा विषय “ नागभिड तालुक्यातील आपतकालीन सेवा १०८ चे आर्थिक व व्यवस्थापकीय चिकित्सक अध्ययन ” हा लघुशोध प्रबंध प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार यांच्या मार्गदर्शनासाठी तयार केला असून तयार केलेला लघुशोध प्रबंध गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली या विद्यापीठास सादर करण्यात येत आहे.

वाणिज्य प्रमुख
गो.वा.महाविद्यालय नागभीड

मार्गदर्शक
प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार

प्रधानी
गो.वा.महाविद्यालय, गडचिरोली
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड-४४१२०६.

दिनांक : 39-06
2029

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली अंतर्गत बि.कॉम तृतीय वर्षा करीता सादर
करण्यात येत असलेला प्रकल्प

गोविंदराव वारजूकर कला व वाणिज्य महाविद्यालय नागभीड
जि. चंद्रपूर

* संशोधनाचा विषय *

प्रधानमंत्री पिक विमा योजनेचे चिकित्सक अध्ययन

सादरकर्ते

- १) योगेश प. कन्नाके
- २) रूतुजा प्र. जक्कनवार
- ३) रोहिणी पु. पालकर
- ४) मुकूल से. सावरकर
- ५) पुरुषोत्तम ज. बोरकर

मार्गदर्शक

डॉ. श्री. जयदेव लांजेवार
एम.कॉम., एम.फिल., पि.एच.डी

सत्र २०२०-२१

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली अंतर्गत
बि. कॉम पदवी परीक्षेकरिता प्रकल्प सादर

गोविंदराव वारजूकर महाविद्यालय
नागभीड जिल्हा चंद्रपूर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते कि, १) योगेश प. कन्नाके २) रूतुजा प्र. जवकनवार ३) रोहिणी पु. पालकर ४) मुकूल से. सावरकर ५) पुरुषोत्तम ज. बोरकर हे गोविंदराव वारजूकर महाविद्यालय नागभीड चे विद्यार्थी असून त्यांनी बि. कॉम. तृतीय (वाणिज्य) २०२०-२१ या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पुर्ततेकरीता त्यांच्या संशोधनाचा विषय 'नागभीड तालुक्यातील प्रधानमंत्री पिक विमा योजनेचे चिकीत्सक अध्ययन' हा लघुशोध प्रबंध प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केले असून तयार केलेल्या लघुशोध प्रबंध गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली या विद्यापीठास सादर करण्यात येत आहे.

मार्गदर्शक

प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार
एम.कॉम., एम.फिल., पि.एच.डी
वाणिज्य शाखा प्रमुख
गो.वा. महाविद्यालय, नागभीड

प्राचार्य

गोविंदराव वारजूकर
गो.वा. महाविद्यालय, नागभीड
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड-४४१२०६.

ठिकाण : नागभीड

दिनांक : 31/07/2021

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली वाणिज्य पदवी
(बी.कॉम सहाय्या सत्राकरीता संशोधन अभ्यासक्रमाचा लघुशोध प्रबंध)
गोविंदराव वारजूरकर कला व वाणिज्य महाविद्यालय नागभीड,
जि. चंद्रपूर

संशोधनाचा विषय

“शेतमजुरांचा तुटवडा व त्यांचा शेती व्यवसायावर झालेला अर्थीक परिणाम”

सादरकर्ते

1. फैजान शेख
2. अंकित गोहणे
3. सोहेल शेख
4. रत्नाकर मेश्राम
5. विवेक हांडेकर

मार्गदर्शक

श्री.डॉ.जयदेव लांजेवार सर
एम.काम,एम.फील.पि.एच.डी
गो.वा.महाविद्यालय,नागभीड
सत्र २०२०-२०२१

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली अंतर्गत
बि.कॉम पदव्युत्तर परीक्षेकरिता प्रकल्प सादर
गोविंदराव वारजूरकर महाविद्यालय
नागभीड जि, चंद्रपूर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की फैजान शेख, अंकित गोहणे, सोहेल शेख, रत्नाकर मेश्राम, विवेक हांडेकर हे गोविंदराव वारजूरकर महाविद्यालय नागभीड चे विद्यार्थी असून त्यांनी बी.कॉम तृतीय (वाणिज्य) २०२०-२१ या अभ्यासक्रमाचा आंशिक पूर्ततेकरिता त्यांच्या संशोधनाचा विषय "शेत मजुरांचा तुटवडा व त्यांच्या शेती व्यवसाय झालेला आर्थिक परिणाम" हा लघुशोध प्रबंध प्रा.डॉ.जयदेव लांजेवार सर यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केले असून तयार केलेले लघुशोध प्रबंध गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली या विद्यापीठात सादर करण्यात येत आहे.

मार्गदर्शक.

प्रा.डॉ.जयदेव लांजेवार सर
वाणिज्य शाखाप्रमुख
गो.वा.महाविद्यालय, नागभीड

प्राचार्य

गो.वा.महाविद्यालय, नागभीड
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड-४४१२०६,

ठिकाण :- नागभीड

दिनांक :- ३१-०६-२०२१

बोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली वाणिज्य पदवी

(बी.कॉम सहाय्या सत्राकरीता संशोधन अभ्यासक्रमाचा लघुशोध प्रबंध)

गोविंदराव वारजूरकर कला व वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड, जि. चंद्रपूर

संशोधनाचा विषय

“महाराष्ट्र शासनाच्या नागभीड तालुक्यात राबविण्यात येणाऱ्या सिंचन विहिरी व शेततळे या योजनेचे अध्ययन”

संशोधक कर्ते

- १) श्रेयश हरीदास बागडे
- २) सूरज संतोष गुरपूडे
- ३) गिरीधर बंडू डहारे
- ४) सौरभ देवानंद गायधने
- ५) मयुरी चंद्रकांत रामटेके

मार्गदर्शक

श्री. डॉ. जयदेव लांजेवार सर,
एम.कॉम., एम.फिल., पि.एच.डी.

सत्र 2020-21

गोंडवाना विद्यापिठ गडचिरोली अंतर्गत

गोंडवाना विद्यापिठ गडचिरोली

वाणिज्य पदवी (बि. कॉम) सहाय्या रागाकरीता संशोधन अभ्यासकमाचा लघुशोध प्रबंध

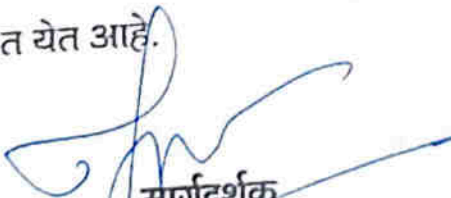
गोविंदराव वारजूरकर महाविद्यालय

नागभीड जिल्हा चंद्रपूर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते कि, १) श्रेयश हरीदास बागडे २) सूरज संतोष गुरपूडे ३) गिरीधर बंडू डहारे ४) सौरभ देवानंद गायधने ५) मयुरी चंद्रकांत रामटेके हे गोविंदराव वारजूरकर महाविद्यालय नागभीड चे विद्यार्थी असून त्यांनी बि. कॉम. तृतीय (वाणिज्य) २०२०-२१ या अभ्यासकमाच्या आंशिक पुर्ततेकरीता त्यांच्या संशोधनाचा विषय 'महाराष्ट्र शासनाच्या नागभीड तालुक्यात राबविण्यात येणाऱ्या सिंचन विहिरी व शेततळे या योजनेचे अध्ययन' हा लघुशोध प्रबंध प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार सर यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केले असून तयार केलेल्या लघुशोध प्रबंध गोंडवाना विद्यापिठ गडचिरोली या विद्यापिठास सादर करण्यात येत आहे.

मार्गदर्शक
प्रा. डॉ. जयदेव लांजेवार
वाणिज्य शाखा प्रमुख
गो.वा. महाविद्यालय, नागभीड

प्राचार्य
गोविंदराव वारजूरकर
गो.वा. महाविद्यालय, नागभीड
कोला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड-४४१२०५.

ठिकाण : नागभीड

दिनांक : 31-06
2021

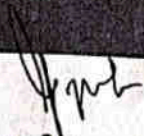

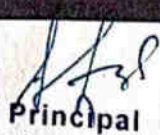
चिकट वही प्रकल्प

Name : Aniruddha Arun
Puram

class : B. A. I

college : G. W. College,
Nagbhig

Co-Ordinator
IQAC
G. W. College
Nagbhig

Principal
Govindrao Warjekar
Arts & Com. College
NAGBHID-441206.

गोविंदराव वारजुकर कला - वाणिज्य महाविद्यालय, नागभीड जि. चंद्रपूर

प्रकल्प अहवाल

सत्र:- 2020-21

माहिती संकलन आणि समाज विकासात संतंचे योगदान

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, श्री/ कु अनिरुद्ध अरुण पुराम

वर्ग बि.ए. १ यांनी महाविद्यालयातील आजीवन अध्यन व विस्तार विभागांतर्गत वरील प्रकल्प अहवालात सहभागा घेतला.

विद्यार्थ्याला उत्कृष्ट शेरा देउन प्रमाणित करता येते.

Nishwaz

डॉ.निकीता मिश्रा

समन्वयक

आजीवन अध्यन विस्तार सेवा विभाग

नागभीड

गोविंदराव वारजुकर कला-वाणिज्य

महाविद्यालय, नागभीड जि. चंद्रपूर.

डॉ. संजय सिंग

प्राचार्य

गो.वा. श्रीगोविंदराव वारजुकर
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड-४४१२०५.

[Signature]
Co-Ordinator

IQAC

G. W. College

Nagbhid

[Signature]
Principal

Govindrao Warjekar

Arts & Com. College

NAGBHID-441206.

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

महाराष्ट्र शासन अधिसूचना क्रमांक २००७/(३२२/०७) विशि-४ महाराष्ट्र अधिनियम, १९९४ (१९९४ चा महा. ३५) या कलम ३ च्या पोटकलम (२) अन्वये दिनांक २७ सप्टेंबर, २०११ रोजी स्थापीत राज्य विद्यापीठ (विद्या विभाग)

एम.आय.डी.सी. रोडकॉम्प्लेक्सगडचिरोली- ४४२६०५ फोन:०७१३२ - २१६५५४, २२३१०४, २२३३२३
जा.क्र./गोविग/विद्या/२७१/२०१९ दिनांक: २१/०८/२०१९

अधिसूचना

गोंडवाना विद्यापीठाशी संलग्नित महाविद्यालयांना कळविण्यात येते की, बी.ए. भाग III सेमिस्टर V व VI करिता **Generic (Inter-disciplinary) Elective course (GEC)** या अंतर्गत **Generic Research Methodology** या विषयाचा समावेश करण्यात आलेला आहे. विद्यापीठाच्या अभ्यादेश क्र. ११९ ऑफ २०१७ नुसार बी.ए. भाग III सेमिस्टर VI करिता **Project** देण्याचे ठरविण्यात आले. सदर विषयाचा अभ्यासक्रम व परिक्षा पध्दती सोबत संलग्नित केलेली आहे. कृपया संबंधित महाविद्यालयांनी नोंद घेवून कार्यवाही करावी.

(दिपक जुनघरे)

उपकुलसचिव

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

प्रतिलिपी:-

- १) मा. कुलगुरुंचे कार्यालय, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.
- २) मा.प्र-कुलगुरु कार्यालय, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.
- ३) मा.कुलसचिव कार्यालय गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.
- ४) मा.संचालक परिक्षा व मुल्यामापन मंडळ, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली.
- ५) सहाय्यक कुलसचिव, गोपनीय विभाग, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली
- ६) पि.जी.टी.डी.विभाग, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली
- ७) मा.सर्व प्राचार्य संलग्नीत महाविद्यालय, गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली

Co-Ordinator
IQAC
G. W. College
Nagbhid

Principal
Govindrao Warjekar
Arts & Com. College
NAGBHID-441205

PRACTICAL**SEMESTER-VI****Unit - I :**

Introduction to modern techniques (on theoretical base): Remote sensing as a tool for data generation and mapping, GIS and Computer.

Unit - II :

Leveling – use of Dumpy level in the field problem on leveling:-

- a) Preparation of field Book (Collimation and Rise & Fall Methods)
- b) Drawing of Profile.

Unit - III :

Meaning and Computation of correlation coefficient by Pearson's and Spearman's method (Atleast two exercise of each)

Unit - IV: Field work and Field Report

A Short field study – a saclo-economic survey of a small village.

Unit - V : Viva-voce & Practical Record.**Plan of Marks of Practical Examination:**

Unit I : Introduction to Modern Techniques (Any Two) two marks each marks 4

- a) Computer
- b) Remote Sensing
- c) GIS

Unit II: Problem of leveling.

- a. Calculation of Reduced level 3 marks
- b. Drawing of Profile 2

Co-Ordinator
 IQAC
 G. W. College
 Nagbhid

Principal
 Govindrao Warjekar
 Arts & Com. College
 NAGBHID-441205

B.COM.III (VI SEMISTER)
Human Resource Development
(Lobor Law)

Theory - 40 Marks
Internal Assessment - 10 Marks

UNIT - I **10**

Sources of Laws, The Constitution of India & Labour Laws, Definition(Article 12), Laws inconsistent with or in derogation of the fundamental rights(Article 13), Equality before law(Article 14),Prohibition of discrimination on grounds of religion, race, caste, sex or place of birth, languages, region (Article 15 & 21), Equality of opportunity in matters of public employment Reservation Policy (Article 16), Right to Form Unions & Closure (Article 19) Protection of life and personal liberty (Article 21), Education for Children (Article 21 A), Prohibition of traffic in human beings and forced labour (Article 23),

UNIT - II **10**

The Contract Labour (Regulation & Abolition) Act, 1970 (CLRA) provisions:Introduction, Objectives & Applicability of the Act, Essential ingredients of Contract Labour (Regulation & Abolition) Act, 1970, Determination of "Appropriate Govt." under the Act, Registration of Establishment and who is/ would be a Principal Employer, License by Contractor, Granting certificate of registration, Circumstances in which application for registration may be rejected, Responsibility & Liability of Principal Employer in respect to wages, welfare etc.

UNIT - III **10**

Factories Act, 1948.Maternity Benefit Act, 1961.Payment of Bonus Act, 1965.Bombay Shops and Establishment Act, 1948.

UNIT - IV **10**

The Apprentices Act, 1961.Minimum Wages Act, 1948Payment of Wages Act, 1936 Equal Remuneration Act, 1976

BOOKS RECOMMENDED

1. A. M. Shaikh – Human Resource Development and Management S.Chand & Co.)
2. Dr. T. N. Bhagoliwal- Economics of Labour & Industrial Relations (Sahityabhawan Agra.)
3. Gupta - The Employees State Insurance Act.
4. Gupta - The Industrial Employment (Standing Order) Act,1946.
5. Malhotra- The Industrial Disputes Act, 1947.
6. Srivastava- Trade Union Act.
7. Malhotra L. C. - The Payment of Bonus Act.

Co-Ordinator
IQAC
G. W. College
Nagbhid

Principal
Jovindrao Warjekar
Arts & Com. College
NAGBHID-441205

Guidelines for Project

Instruction:

Towards the end of the Sixth semester of study, a student will be examined in the Course “Project Work”.

- Project Work may be done individually or in groups (Maximum 5 students) in case of bigger projects. However if project is done in groups, each student must be given a responsibility for a distinct module and care should be taken to monitor the progress of individual student.
- The Project Work should be done using the tools covered in B.Com
- The Project Work should be of such a nature that it could prove useful or be relevant from the System-oriented/Application/commercial / management angle.
- The project work will carry 50 marks.
- The external viva-voce examination for Project Work would be held as per the Examination Time Table of the second year of study, by a panel of one external and one Internal examiner.
- Head/Co-ordinator of Computer Dept. must reject any project title which was already carried out in any computer course in the college. He must maintain a Record that lists the projects along with other detail (like Guide, Session, and Number of students working on project etc) that was carried out so far and must be shown to external examiner at the time of examination.

Types of Project

As majority of the students are expected to work out a project in some industry/research and development laboratories/educational institutions/software export companies, it is suggested that the project is to be chosen which should have some direct relevance in day-to-day activities of the candidates in his/her institution. The Applications Areas of project – Financial / Marketing / Database Management System/ Relational Database Management System / E-Commerce / Internet / Manufacturing / web Designing /Hardware and Software interaction based etc.

Project Proposal (Synopsis)

The project proposal should be prepared in consultation with the guide. The Project Guide May alter the sequence as given below depending upon the nature of project.

Guide : The project guide must be a person having minimum Qualification M.C.M / M.Sc. (Computer Science) / MCA. The project proposal should clearly state the objectives and environment of the proposed project to be undertaken. It should have full details in the following form:

- Title of the Project
- Objectives and Hypothesis of the Project
- Project Category (DBMS/RDBMS/OOPS/Web Designing/Internet etc.)
- Tools/Platform, Languages to be used
-

Project Report Formulation.

Co-Ordinator
IQAC
G. W. College
Nagbhid

Principal
Jovindrao Wajekar
Arts & Com. College
NAGBHID:441205

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली, अंतर्गत

वि.कॉम पदव्युत्तर परीक्षेकरिता प्रकल्प सादर

गोविंदराव वारजूरकर महाविद्यालय, नागभीड जि.चंद्रपूर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते कि, १) अमित सा. गावतुरे २) पूजा वि. नान्हे ३) प्रियंका सु. मोहूर्ले ४) महेश प्र.कुंभले ५) धनलक्ष्मी रा. जुमनाके हे गोविंदराव वारजूरकर महाविद्यालय, नागभीड चे विद्यार्थी असून यांनी वि.कॉम तृतीय (वाणिज्य) २०१९-२०२० या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पूर्ततेकरिता त्यांच्या संशोधनाचा विषय "नागभीड शहरातील ऑनलाईन व्यापारामुळे किरकोळ व्यापारावर झालेला परिणाम." हा लघुशोध प्रबंधाचा आराखडा प्रा.तेजस या. गायधने यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केला असून तयार केलेला लघुशोध प्रबंधाचा आराखडा गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली या विद्यापीठास सादर करण्यात येत आहे.

ठिकाण : नागभीड

मार्गदर्शक

दिनांक : -०२-२०२०

प्रा. तेजस या. गायधने

गोविंदराव वारजूरकर महाविद्यालय, नागभीड

Aliis
वाणिज्य शाखा प्रमुख

A. F. 31
प्राचार्य

गोविंदराव वारजूरकर
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड-४४१२०६.

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली, अंतर्गत

बि.कॉम पदव्युत्तर परीक्षेकरिता प्रकल्प सादर

गोविंदराव वारजूरकर महाविद्यालय, नागभीड जि.चंद्रपूर

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते कि, १) किरण दा. मडावी २) शुभांगी कि. सूर्यवंशी ३) रिंकी सु. बावणे ४) मोहित मो. मेश्राम ५) सुरज रा. मोहुर्ले हे गोविंदराव वारजूरकर महाविद्यालय, नागभीड चे विद्यार्थी असून यांनी बि.कॉम तृतीय (वाणिज्य) २०१९-२०२० या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पूर्ततेकरिता त्यांच्या मंशोधनाचा विषय "नागभीड तालुक्यातील महिला स्वयंसहाय्यता बचत गटांचा विकास व शासनांच्या विविध योजनांचे विश्लेषणात्मक अध्ययन." हा लघुशोध प्रबंधाचा आराखडा प्रा.तेजस या. गायधने यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केला असून तयार केलेला लघुशोध प्रबंधाचा आराखडा गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली या विद्यापीठास सादर करण्यात येत आहे.

मार्गदर्शक

प्रा. तेजस या. गायधने

गोविंदराव वारजूरकर महाविद्यालय, नागभीड

वाणिज्य शाखा प्रमुख

गो.वा.महाविद्यालय नागभीड

ठिकाण : नागभीड

दिनांक : -०६-२०२०

प्राचार्य

गोविंदराव वारजूरकर नागभीड
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभीड-४४१२०६.

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली, अंतर्गत

बि. कॉम . पदवी परीक्षेकरिता प्रकल्प सादर

गोविंदराव वारजूकर महाविद्यालय, नागभीड जि. चंद्रपूर

* प्रमाणपत्र *

प्रमाणित करण्यात येते की, गणेश अ. राखडे , सपना स. घोडमारे, दर्शना शे. चिडाम , विवेक गु. नावनागे , राहुल पां. वाकडे , हे गोविंदराव वारजूकर महाविद्यालय नागभीड चे विद्यार्थी असून यांनी बि. कॉम. अंतिम वाणिज्य , २०१९-२० या अभ्यास क्रमाच्या अंशिक पुर्ततेकरिता त्यांच्या संसोधनाचा विषय “ वस्तू आणि सेवा कर आणि भारतीय अर्थव्यवस्था एक संसोधनात्मक अध्ययन ” हा लाघुशोध प्रबंध प्रा. तेजस या. गायधने यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केला असून तयार केलेला लाघुशोध प्रबंध गोंडवाना विद्यापीठ , गडचिरोली या विद्यापीठास सादर करण्यात येत आहे .

प्राचार्य
प्राचार्य

गोविंदराव वारजूकर
डा. राजेश शिंदे
कला-वाणिज्य महाविद्यालय

नागभीड-४४१२०६.
गो. वा . महाविद्यालय, नागभीड

मार्गदर्शक

प्रा. तेजस या. गायधने

वाणिज्य शाखाप्रमुख

प्रा . डॉ. उमाजी हिरे

गोंडवाना विद्यापीठ गडचिरोली, अंतर्गत

बि. कॉम. तृतीय वर्षाकरीता प्रकल्प सादर

गोविंदराव वारजूकर कला व वाणिज्य महाविद्यालय
नागभिड जि. चंद्रपुर

-प्रमाणपत्र-

प्रमाणित करण्यात येते की, १) कु. चेतना वि. कामडी
२) साजिद कि. मेश्राम ३) विवेक सु. तुमराम ४) कु. रिना हि. वेटे हे
गोविंदराव वारजूकर महाविद्यालय, नागभिड चे विद्यार्थी असून यांनी बि.
कॉम. तृतीय (वाणिज्य) २०१९-२०२० या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक
पुर्ततेकरिता त्यांच्या संशोधनाचा विषय "आपत्ती व्यवस्थापन प्रभावी
करण्यासाठी येणाऱ्या उपाय योजना एक संशोधनात्मक अध्ययन" हा लघुशोध
प्रबंध प्रा. श्री. तेजस या. गायधने यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केला
असून तयार केलेला लघुशोध प्रबंध गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली या
विद्यापीठास सादर करण्यात येत आहे.

वाणिज्य प्रमुख

गों.वा.महाविद्यालय नागभिड

ठिकाण:- नागभिड

दिनांक:- /०३/२०२०

मार्गदर्शक

प्रा. तेजस या. गायधने

गों.वा.महाविद्यालय नागभिड

प्राचार्य

गोविंदराव वारजूकर
गों.वा.महाविद्यालय नागभिड
नागभिड-४४१२०६.

गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोल अंतर्गत बी. कॉम पदवी परीक्षेकरिता प्रकल्प सादर
गोविंदराव वारजूकर कला-वाणिज्य महाविद्यालय, नागभिड

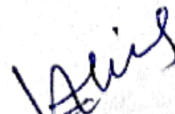
प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, कार्तिक करकाडे, शरद शेरकी, शुभम खेकारे, होमराज झोडे, सुरज शंभरकर हे गोविंदराव वारजूकर महाविद्यालय, नागभिड चे विद्यार्थी असून यांनी बी.कॉम तृतीय वर्ष २०१९-२०२० या अभ्यासक्रमाच्या आंशिक पूर्ततेकरीता त्यांच्या संशोधनाचा विषय 'नोटाबंदीमुळे भारतीय अर्थव्यवस्थेवर झालेला परीणाम एक अध्ययन' हा लघुशोध प्रबंध प्रा. तेजस गायधने सर यांच्या मार्गदर्शनाखाली तयार केला असून तयार केलेला लघुशोध प्रबंध गोंडवाना विद्यापीठ, गडचिरोली या विद्यापीठास सादर करण्यात येत आहे. वाणिज्य शाखाप्रमुख गो. वा. महाविद्यालय, नागभिड

दिनांक

वाणिज्य विभाग
प्रा. तेजस गायधने सर

M. COM, M.A(ECO) M.PHIL

वाणिज्य शाखाप्रमुख
प्रा. डॉ. उमाजी हिरे सर

M.COM, M.PHIL, P.H.D

प्राचार्य
गोविंदराव वारजूकर
कला-वाणिज्य महाविद्यालय
नागभिड-४४९२०६.
M.A, M.SC, P.H.D